

Paulus Arajuuri – ryktenas man

SPORT. Spekulationer kring spelarflyttar inom fotbollen och vilka som ska få förlängt kontrakt är i full gång. För IFK Mariehamns **Paulus Arajuuri** ryktas det om ny klubbadress i Sverige och att han har haft ögon på sig från allsvenskt håll. För **Tamás Gruborovics** är nästa år redan säkrat. Igår blev det klart att han stannar i IFK ytterligare ett år.

SIDAN 18

Turistförbundets vd jublar över öspelen

NYHETER. Annica Jansson, vd på Ålands turistförbund, ser bara positivt på Ålands roll som arrangör för öspelen. Det har lyft Åland ekonomiskt men det har även hjälpt till i profileringen utåt sett.

– Öspelsveckan kunde inte ha gått bättre, säger hon.

Däremot är det inte alla som har märkt av det positiva som öspelen skulle föra med sig.

– Jag tycker att öspelen har varit ett över-

reklamerat evenemang, säger **Niklas Fogner** på Café Julius.

Vi har dessutom pratat klädförsäljare, polisen, nöjesbranschen, läkare och casinot om hur de summerar öspelen för sin del.

SIDAN 3

ÖSPELSMATEN

Fick ge offert efter påstötan

NYHETER. Varken hotell Arkipelag eller Mariepark ab fick någon offertförfrågan av den kommitté som skötte upphandlingen av matarrangemangen under öspelen..

Dennis Jansson, vd för Mariepark, berättar att hans bolag fick lämna in offert efter att han bett om det flera gånger.

– Men redan på ett möte i maj i fjol fick jag det muntliga svaret att öspelsorganisationen hade en samarbetspartner för matarrangemangen, säger han.

SIDORNA 4-5

Föra kunskap vidare. Anna Grönholm är en av arrangörerna av byavandringen i Lemland Granboda. Hon ser vandringen som ett sätt att föra kunskap om området vidare till nästa generation. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Visar resterna efter det stora tegelbruket

REPORTAGE. Bland lummiga björkdungar syns några tegelstenar och förvridna metallbitar. Det är rester från en av Ålands största industrier, Bäckängs tegelbruk.

Nyans utsända följde med på byavandring i Lemland Granboda och fick höra mer om byns forna storindustri, dansbanan bland björkarna och husen som byggdes av "Amerikapengar".

SIDORNA 12-13

Snipäventyret kan ses på nätet

NYHETER. Årets Snipäventyr kommer att gå att följa dygnet runt via Nya Ålands webbkamera som placeras i fören på en av sniporna.

– Webbkameran

kommer att bli en succé. Det är jätteroligt att folk kan sitta hemma på fasta Åland och titta på oss över nätet, säger **Johan Sjölund** som drog igång Snipäventyret för fem år sedan.

Drygt fyrtio båtar är anmälda och starten går från Bomarsund den 11 juli.

SIDAN 16

Välbekant. Matti Penttilä känner igen sig när han studerar den gamla inspelningsbilden och jämför med miljön i dag. Foto: ERKKI SANTAMALA

Han blev fångad av Maja-miljön

KULTUR. Två bilder med 34 år emellan. Miljön i storstugan på Södergårds på Skarpnåto är den samma i dag som när **Matti "Pena" Penttilä** tog bilder vid inspelningen av Maja-filmen 1975.

Tapeterna är de samma. Moraklockan hänger på sin plats vid fönstret. Vävstolen

står vid fönstret på gaveln. Det stora bordet vid långsidan mot gården.

Nyan har träffat Pena, som var med som ljudtekniker i **Åke Lindmans** filmteam. Han blev förälskad i den åländska naturen och lärde känna familjen Häggblom på Skarpnåto. Alla somrar sedan dess har han och filmaren

Juha Sipiläinen, som också var med 1975, återkommit med sina familjer till den stuga de hyr på närbelägna Björkholmen.

Nu kan man på Skarpnåto hembygdsmuseum se ett stort urval av de bilder som Pena tog vid inspelningarna.

SIDAN 8

husdjur

2

Bilen kan bli en dödsfälla för din hund! Då det är 20 grader ute är det cirka 60 inne i en bil som står i solen.

folk

16

Jouni Jylhä har byggt en ny båt på gammalt vis.

folk

24

Dagens turist **Jan Kurtén** från Jakobstad är på väg till allmogebåtsträff i Danmark.

åland 24 i kväll

Sommar-tv med bland annat boktips.

Titte Törnroth-Sarkkinen

Epost: titte.tornroth@nyan.ax
Telefon: 528 452

husdjur

Det finns inga ordinära katter
SIDONIE GABRIELLE COLETTE

Var försiktig med hunden i värmen!

Varje sommar skrivs det i tidningarna om hur farligt det är att lämna en hund i en bil då det är varmt. Trots det ser man gång på gång hur husse eller matte lämnar kvar sin vän medan de själva springer på ärenden.

De hundägarna borde skämmas!

En varm bil kan bli en dödsfälla för en hund. Står bilen i skuggan då det är 20 grader ute kan man räkna med att temperaturen inne är ungefär det dubbla. Står bilen i solen blir det tredubbelt så varmt inne. (Källa Svenska kennelklubben)

Att öppna fönstren på glänt hjälper inte. Att lämna vatten framme hjälper inte heller.

Bilen är värst men varma dagar kan det vara farligt att överhuvudtaget låta en hund vistas i solen. Här gäller det att låta sunda förnuftet råda.

Man skall till exempel en het dag inte ta med sin vovve till en badstrand där det inte finns någon skugga.

Till veterinär

Hundar är nämligen oerhört känsliga för värme, mer än många tycks veta.

De svettas bara genom munnen och tassarna. Risken för överhettning är stor. Det kan leda till att olika organ slutar att fungera och till och med till att hunden dör. Överhettningen kan ske mycket snabbt.

Märker man att hunden blir matt skall man omedelbart kyla ner djuret med till exempel kallt vatten eller våta tygstycken. Är den fortfarande dålig efter nedkylningen gäller det att illa kvickt ta sig till en veterinär.

Ett par samtal

En lång kö till matbutikens kassa kan med andra ord vara ödesdiger för en jykke som sitter kvar i bilen på parkeringen.

Farlig kombination. Kombinationen hundar och het bil är farlig då det är varmt på sommaren. Det här fotot är arrangerat och den fina Berner Sennen är både välskött och utom all fara.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Polisen i Mariefhamn berättar att det varje sommar kommer ett par samtal om hundar som sitter ensamma i en bil i solen. Det myndigheterna kan göra

här på Åland är att via registernumret försöka spåra ägaren.

I Sverige är hundar i nöd skyddade i lag och andra får därför i riktigt svåra situa-

tioner till och med ta sig in i bilen för att hjälpa lidande vovvar.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Eget nätverk för dina keldjur

Nu kan husdjuren få en egen webbsida där de gratis kan presentera sig för hela världen.

En schweizare har nämligen skapat det första sociala nätverket för husdjur, PetSite.com.

Kan du engelska och har du ett husdjur som du vill presentera för andra djurvänner i andra länder? Då kanske nya PetSite.com är något för dig!

–Med PetSite.com kan husdjur få sin egen webbsida och precis som sina ägare kan de presentera sig med bild och text för hela världen. På PetSite.com kan det hända att en katt har en springråtta som vän i sin vänskapslista eller att en undulat har en häst som bästa kompis, skriver Michel Lazecki från Zürich

i Schweiz i ett pressmeddelande.

2.000 medlemmar

–Min fru ville att jag skulle göra en webbsida till våra katter Pepe och Pepper, berättar Lazecki.

För att också andra djurfans skall kunna ta del av idén startade han PetSite.com.

–Vi startade PetSite.com i mitten av maj och fram till nu har fler än 2.000 medlemmar från Schweiz, Sverige, Spanien, USA och till och med från Australien registrerat sig.

Dags för åländska medlemmar?

Veckans husdjur

–På PetSite.com kan djurägare, uppfödare och blivande djurägare skapa en gratis webbsida åt sina älsklingsdjur. De kan presentera sina djur för hela världen med foto och text, de kan

Växer snabbt. PetSite.com får ungefär 150 nya medlemmar dagligen.

ladda upp hela bildgallerier, de kan bli vänner med andra djur och djurägare ifrån hela världen samt diskutera om djurämnen med likasinnade, skriver Lazecki.

–Du kan dessutom skicka in en bild per husdjur och vecka till tävlingen "veckans husdjur".

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Djurnyheter:

Ful hund blev lönsam

■ Fula hundar samlades i juni Petaluma i Kalifornien för att tävla om vem som var allra fulast, uppger webbplatsen sonoma-marinfair.org.

Det blev en hård kamp. Traditionellt har tävlingen varit de kinesiska nakenhundarnas fest, men den här gången fann de sin överman.

När blandrashunden Pabst, till en del boxer, tassade upp på scenen var vinnaren klar. Med sina hängande öron och starkt utåtstående haka kunde ingen domare motstå hundens charm.

Pabsts ägare **Miles Egstad** tjänade 1.600 dollar, det vill säga ungefär 1.100 euro på sin hunds seger. Egstad verkade ändå aningen besviken.

–Inte är min hund väl så här ful, förundrade han sig. (FNB)

Tjuv skyllde på hunden

■ Hunden åt läxboken. Vem har väl inte hört den undanflykten?

Nu har en amerikansk kvinna använt sig av samma ursäkt för att dölja ett lite större brott.

En man i Arlington lade märke till att någon stal pengar från hans konto. Spåren ledde till hans ex-fru.

Under polisförhören skyllde kvinnan på sin hund. Hunden ska ha ätit upp kvinnans checkbok och därmed återstod inget annat för kvinnan än att förse sig med små summor från ex-mannens konto.

Förklaringen tillfredsställde inte polisen och fallet reds härnäst upp i rätten.

Det var Heraldnet som rapporterade om fallet. (FNB)

Orangefärgade humrar i USA

■ Brandgula humrar har hittats på USA:s östkust. Upp-täckten är sällsynt: i medeltal är en av 30 miljoner humrar orange.

Nu har man ändå hittat ett tiotal sådana färggranna skaldjur i delstaterna Maine och Massachusetts. Man har inte hittat en orsak till fenomenet. Enligt forskare beror den avvikande färgen oftast på gener, men också födan kan spela roll.

Jemery Mirick, som säljer humrar, äger två av de orangefärgade skaldjuren. Då hummerleverantören hade med sig en orangefärgad hummer var Mirick överraskad. Då han fick ännu en nästa dag började han fundera om det skulle löna sig att börja spela på lotto.

Mirick tänker inte sälja sällsyntheterna, vill visa dem för allmänheten. Det var <http://www.seacostonline.com> som berättade om humrarna. (FNB)

LÄSARBILDER

En hälsning från Kurai till "Mormor" Bojan i Sund.

Kurande katten Kurai

Vad tycker era husdjur om sommarvärmen? Läger de sig för att lapa sol eller kryper de in i det allra skuggigaste hörnet? Eller kanske de till och med tar sig ett svalkande dopp?

Skicka in sommarbilder på stora och små husdjur, fyrbenta eller bevingade!

Du kan antingen skicka bilderna med e-post till redaktion@nyan.ax eller i ett vanligt brev till Nya Åland, Pb 21, 22 101 Mariefhamn.

Ska Töftöfärjan håller längre pauser drabbas även de som ska vidare med m/s Alfågeln, framhåller Vårdö kommunfullmäktige.

Foto: CECILIA LINDVALL

Vårdö vill inte ha matpauser för Töftöfärjan

■ **VÅRDÖ.** Kommunfullmäktige beslöt enhälligt att skicka en skrivelse till landskapsregeringen om beslutet att införa matpauser på Töftöfärjan. Landskapet avser spara in 30.000 euro med åtgärden, men kommunfullmäktige motsätter sig beslutet.

Kommunen anser att två pauser på 30-40 minuter vardera under dagen kraftigt försämrar trafiken för Vårdöborna och i slutändan leder detta till omfattande samhälls-ekonomiska effekter. Kostnaderna för extra väntetider för transporter ökar och det försvårar pendlandet för de 55 procent av Vårdös befolkning som arbetar utanför Vårdö.

Även skärgårdsborna som ska vidare med m/s Alfågeln drabbas av pauserna.

I skrivelsen till landskapsregeringen säger man också att "Sett till den totala samhällskostnaden och konsekvenserna av införande av trafikuppehåll dagtid är den summa som kan sparas en struntsumma, och beslutet förefaller panikartat".

Man uppmanar landskapsregeringen att ompröva sitt beslut och föreslår även att landskapsregeringen istället för en ny linfärja för Töftölinjen utreder möjligheterna till en fast vägförbindelse över Prästöundet. (ns)

Våldtäktsförsök på kryssning

■ Efter helgen har polisen mottagit flera anmälningar om indicenter ombord på kryssningsfartyg.

I torsdags fick polisen i Mariehamn en anmälan av en kvinna som utsattes för ett våldtäktsförsök i en hytt ombord på ett kryssningsfartyg. Kvinnan lyckades fly från hytten.

En kvinna blev misshandlad av sin man i hytten på ett kryssningsfartyg, detta hände i söndags. Kvinnan blödde på högra kind och käke.

I söndags fick polisen också en anmälan om ärekränkning ombord på ett kryssningsfartyg. En manlig resenär hade haft händerna innanför trosorna på en kvinna mot hennes vilja. (so)

Fem togs för roderfylleri

■ I samband med olika båttrafikkontroller runt Åland i helgen har Sjöbevakningen ertappat fem roderfyllerister.

Dessutom har man utdelat ordningsbot för överhastighet i hamnar och bristfällig utrustning i 15 fall, rapporterar Sjöbevakningen.

Ålands turistförbunds vd Annica Jansson:

Öspelen välinvesterade pengar

– Det har varit lönsamt för företagare men framförallt har öspelen hjälpt till i profileringen av Åland

Det säger Ålands turistförbund vd Annica Jansson när hon summerar öspelen, som hon ser som en god investering.

Nya Åland har ringa runt till olika branschaktörer för att undersöka hur kommersen har varit under öspelsveckan, och även pratat med myndigheter.

NIKLAS E.W. ERIKSSON

Viktigt arrangemang. Annica Jansson vid Ålands turistförbund säger att öspelen har gynnat Åland utåt sett.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Lugnt på sjukvårdsfronten

■ Trots många idrottare, intensivt program och en tryckande hetta var det relativt få som behövde uppsöka vård för idrottsskador.

– Det har varit otroligt lugnt. Vi kallade in extra personal inför öspelen men vi har bara haft 18 patienter under hela veckan, säger **Marika Karlsson** på akuten vid ÅHS.

Mats Danielsson på Medimar berättar att medeltalet patientmässigt ligger på omkring sex stycken per dag.

– Det har varit en förväntad skadeutveckling men det har skett en enorm förbättring. Numera tar öarna med sig sjukvårdsteam enkomst för öspelen, säger han.

På Hälsocentralen uppger chefsläkaren **Björn-Olof Ern-**

ström att öspelen inte har belastat hälsomottagningen och att det bara har handlat om enstaka fall i början på veckan, och inga allvarliga skador.

Det har i de flesta fallen inte varit några problem med försäkringar och enligt Mats Danielsson har Medimar fakturerat försäkringsbolagen direkt.

Priserna för vård har legat på en normal nivå. Om patienten har behövt kryckor på grund av sina skador har man oftast löst det genom att sälja hjälpmedlen till respektive patient.

– Det har inte varit problem med att få tillbaka kryckorna men det lättaste är om patienten köper dem för 15 euro, säger Mats Danielsson. □

Fullt alla kvällar på Dinos

■ Dinos bar och grill i Mariehamn har haft fullt hus under öspelsveckans samtliga kvällar.

– Det slutade med att vi fick neka folk från att komma in eftersom att det inte fanns plats, säger **Cia Borg**.

På matsidan skedde det en liten ökning jämfört med tidigare veckor men det är framförallt i baren som försäljningen har legat på en hög nivå.

Lite livligare för polisen

■ Polisen anser att förra veckan var lite livligare än en vanlig sommarvecka. Dock har det inte har inträffat något nämnvärt.

– Det har hänt en hel del men det har varit tämligen lugnt med tanke på folkmängden. Det behöver ju inte vara turisterna heller som ställer till det utan det kan lika gärna vara någon fast boende,

Även Indigo Restaurang och bar uppger att det har märkts att öspelen har varit på Åland.

– Den senaste helgen påminde om hur det brukar se ut i baren under Rockoff. Det har varit flera matgäster än vanligt men samtidigt hade vi förväntat oss mera på förhand innan öspelen drog igång, säger **Jeanette Gunnars**. □

säger **Nina Rasmus**.

Från sjöbevakningen rapporteras det om en ganska lugn vecka trots att det har varit mycket folk på sjön. □

Lugnt. Trots att det var mycket folk i farten under öspelsveckan har det gått tämligen lugnt till. På bilen kommissarie **Nina Rasmus**.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Lite skador. Mats Danielsson på Medimar säger att skadorna under öspelen höll sig på en rimlig nivå.

Foto: MARTIN PORTIN

Fullt hus. Dinos hade fullt i baren varje kväll under öspelsveckan. På bilden Cia Borg.

Foto: ERKKI SANTAMALA

"Öspelsveckan en besvikelse"

■ Nikolaj café och brasserie samt Café Julius vid Torggatan är inte nöjda med vad öspelen hade att erbjuda kommersmässigt.

– Det har varit en besvikelse och det var bara under den sista avslutningskvällen som vi hade fullt. Det har varit för bra väder för att folk ska söka sig till Nikolaj, säger **Linus Grunér**.

Niklas Fogner på Café Julius har inte märkt av någon större skillnad jämfört med hur det brukar vara under sommarmånaderna. Dessutom har det varit dåligt med människor i rörelse under kvällstid och vissa kvällar har man fått stänga i förtid.

– Jag tycker att öspelen har

Ingen skillnad. Niklas Fogner på Café Julius märkte ingen större skillnad trots att öspelen var på Åland.

Foto: JONAS EDSVIK

varit ett överreklamerat evenemang. Det är väl inte den mest penningstarka gruppen som har varit här heller men jag trodde ändå att veckan skulle ge mera än vad den sist och slutligen gjorde, säger han. □

Casinot hade fler besökare

■ Casino Paf har satsat på öspelen i form av evenemang såsom pokerturneringar som skulle locka deltagare från de olika öarna som medverkade under veckan på Åland.

Det visade sig vara lyckat och **Ludvig Winberg** på Paf

bekräftat att besökarantalet har hållit en högre nivå än det annars brukar vara.

– Det har varit bättre än vanligt men det goda vädret har jobbat emot oss eftersom ingen vill sitta inomhus när det är soligt och varmt, säger han. □

Sommarkläder lockade turister

■ **Tom Forsbom** på Magique har märkt av att öspelsdeltagarna har befunnit sig på Åland. Bemanningen har varit densamma men försäljningen har varit högre än normalt.

– Vi ligger ju mitt i smeten och överlag har det varit lyckat. Det är främst sommarkläder som turisterna har behövt med tanke på vädret, säger Forsbom.

På Tyger och Sânt menar **Lilly-Ann Forsbom** att det har varit mycket folk i rörelse men att det har varit lite från och till beträffande kunderna som har besökt butiken.

– Det har väl inte varit så

Sommarkläder. Tom Forsbom på Magique fick sälja mycket sommarkläder under öspelsveckans värmebölja.

Foto: TOMMY HARNESK

många som har köpt tyg men vi säljer souvenirer också och det har väl turisterna fastnat för, säger hon. □

ÖSPELSMATEN

Ingen allmän upphandling av maten inför öspelen

Mariepark ab fick lämna in anbud efter att ha tryckt på

Mariepark ab erbjöd buffémat för deltagare och funktionärer i öspelen för 6,30 euro per person.

I stället antogs Food 'n Joys anbud som i slutändan ledde till att matbiljetternas pris blev 15 euro.

I fredagens Nya Åland uttalade lagledare och deltagare kritik mot matarrangemangen och maten under öspelen. Kritiken handlade dels om att maten är dyr – matkupongerna har kostat deltagarna 15 euro i förköp – och dels om att systemet var alltför oflexibelt eftersom kupongerna har gällt bara där lagen bott. Dessutom har maten som sådan fallit långt ifrån alla i smaken.

Nyan har ställt frågan till arrangörerna om det gjordes någon allmän upphandling av maten inför öspelen, men inte fått något direkt svar – bara att man är nöjd med den restauratör som haft hand om matarrangemangen, Food 'n Joy som ägs till till lika delar av kockarna **Michael Björklund, Stig Grönlund** och **Björn Ekstrand** samt konsulten **Marika "Mysan" Sundqvist**.

Ringde runt

Nyan ringde runt till ett antal krögare som uppgav att någon offertförfrågan inte kommit från öspelsorganisationen.

Så här säger **Ann-Louise Djupsund**, vd för Arkipelag:

–Nej, någon offertförfrågan kom inte. Jag hade förväntat mig en sådan, och jag tycker att det är konstigt att det inte har skett någon offentlig upphandling om maten.

Dennis Jansson, vd för Mariepark ab, berättar att han fick lämna in offert om maten först

efter att flera gånger ha begärt det.

Visar handlingarna

Han visar offerthandlingarna på Nyans begäran. Maten skulle ha serverats i storköksform på torget. I offerten ingick också Games Street-arrangemangen som en skild del.

Önskemålet från arrangörerna var ursprungligen att matpriset skulle vara 5 euro per måltid. För att komma ner till ett så lågt pris erbjöd Mariepark en rätt per måltid samt vegetariskt alternativ och allergianpassad rätt, men ingen fisk eftersom det skulle ha höjt priset avsevärt.

Pris 6,30 euro

För ett pris per måltid på 7,50 euro erbjöd sig Mariepark att servera många rätter. Som en medelväg mellan de båda prisalternativen föreslog Mariepark ett pris på 6,30 euro per måltid för buffé under åtta dagar, baserat på 3.250 ätande personer per dag, från klockan 11 till klockan 21 med paus mellan klockan 15 och 17.

Enligt offerten skulle buffén bestå av två olika maträtter samt en matigare sallad, vegetariskt alternativ samt salladsbord.

I offerten framgår också att menyplanering och inköp kunde ha samordnats så att tävlingsrestaurangerna på landet kunde ha fått tillgång till samma råvaror till samma pris.

Lagt på 5-9 euro?

Öspelsarrangörerna valde dock Food 'n Joys anbud. Enligt uppgifter till Nya Åland har de privata restauratörer på de tävlingsplatser på landet som serverar mat till öspelsdeltagarna fått 8-10 euro per matportion – alltså betydligt mera

än Marieparks bud på 6,30 euro per portion. Å andra sidan har Nyan fått uppgifter också om öspelskrögare som fått omkring 6 euro per portion.

I så fall har arrangören alltså lagt på 5-9 euro på matbiljetternas pris – något som **Håkan Lindén**, ansvarig för mat, logi och transporter, i fredagens Nyan förklarade med att transportkostnader och en viss vinst för öspelsorganisationen har bakats in.

Som Nyan berättade i fredags så hade cirka 70 procent av öspelsdeltagarna förköpt matbiljetterna för 15 euro styck. Runt 20.000 matkuponger såldes.

Det betyder att resterande 30 procent av deltagarna – bland dem Gotland och Guernsey – som inte har köpt biljetter har fått sina transporter betalade av dem som löst matbiljetter.

Skickades runt

Nya Åland har också fått uppgifter om att det underlag – den kartskiss över hur torget skulle disponeras för Games Street-arrangemangen – som Mariepark arbetade fram i samband med offerten hade skickats ut till alla i arrangörgruppen som underlag inför det möte som skulle hållas. Det innebar att också Marieparks konkurrent fick tillgång till skissen.

Så här berättar Dennis Jansson:

–På ett möte med turistförbundet i maj 2008 frågade jag när maten skulle upphandlas för öspelen. Det muntliga svaret jag fick var att man redan hade en samarbetspartner.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Öspelsbuffé. John Fredrick och Curtis Richard i Caymanöarnas volleybollag plockade åt sig av torsdags. Det som sist och slutligen landade på tallrikarna var pasta och ägg.

Jerseys lag åkte hem med nästan 200 outnyttjade matkuponger ”Efter spelen ska vi klaga hos öspelsarrangören”

Jerseys 251 personer stora öspelstrupp åkte hem med 150-200 outnyttjade matkuponger i bagaget.

–Efter spelen ska vi lämna in klagomål till den åländska organisationskommittén, säger lagledaren Jeff Reed.

Till att börja med vill han ha sagt att öspelen på Åland har varit väl organiserade och bra på alla sätt och vis – utom när

det gäller maten.

–Maten har varit den enda besvikelsen.

Han berättar att laget i våras informerades av de åländska öspelsarrangörerna om att det skulle bli svårt att äta ute och svårt att få mat överhuvudtaget under öspelen och att man därför skulle förköpa matkuponger.

–Vi fick också uppfattningen att vi skulle kunna byta ut matkuponger mellan olika matställen under öspelen. Dessutom

sades det att maten var av god kvalitet och väl lämpad för våra aktiva.

Dyr och dålig

Så var det inte, tvingades laget konstatera.

–Vi har betalat 15 euro för mat som vi kunde ha köpt var som helst till ett billigare pris. Som det är nu måste lagen som bor i Eckerö också äta där eftersom kupongerna inte kan bytas ut. Dessutom är standarden oli-

ka i olika restauranger, och maten är inte alltid av tillräckligt god kvalitet för våra aktiva som behöver mycket kolhydrater, mycket protein och i synnerhet frukt. Ingen frukt ingår i matpriset utan säljs skilt i öspelsrestaurangerna efter påtryckningar från lagen, sa han i fredags.

Frukt har man i stället köpt via grossist och betalat skilt för. För Jeff Reed var öspelen de tredje i ordningen.

–Den här gången åker vi hem

med nästan 200 matkuponger som vi inte kommer att använda, kuponger som vi betalade sammanlagt 22.000 euro för.

Tänker ni begära pengarna tillbaka för de kuponger ni inte använt?

–Vi får se. Vi har klagat på mathålningen under spelen, och vi kommer att lämna in skriftligt klagomål till organisationskommittén efter spelen.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

MENYER/MENUES NATWESTISL

DAG 1/DAY 1:

Soppa/sallad – Soup/salad:

Kyrkkingsallad med ris & currydressing – Chicken

Varmrätter – Main courses:

Helstekt gnskure med skysås & kokt potatis – Roasted

Quomfars med chilisås & pasta – Minced quomfars

DAG 2/DAY 2:

Soppa/sallad – Soup/salad:

Fisksoppa med lax, vitt vin & grädd – Fish soup

Varmrätter – Main courses:

Köttbullar med ingonäyt & potatismos – Meatballs

Vegetarisk lasagne – Vegetarian lasagne

Missnöje. Också Jerseys

med maten som serverades

ska lämnas in till organsia-

daren Jeff Reed. Illustrationen

Svårt reda ut regelverk för alkohol och musik

Varför fick man spela discomusik i tältet på Torget ända till klockan halv två på nätterna under öspelsveckan?

Och varför behövdes inga alkoholfria zoner för minderåriga?

Det är två av de vanligaste frågorna som ställts till Nya Åland efter öspelen. Läsarna har gjort jämförelser mellan Games Street-arrangemangen på torget och Rockoff på torget och undrar varför olika regelverk tillämpats.

Nya Åland har försökt ta reda på svaren, men det var ingen lätt uppgift.

Skilda områden

När Rockoff ordnades på torget krävdes särskilda områden med avspärningar emellan för att hindra langning av alkohol till minderåriga.

På öspelstorget – dit inträdet var gratis – släpptes inga utomstående minderåriga in. De öspelsdeltagare som var under 18 år hade en särskild färg på sina id-kort för att personal och ordningsmän skulle veta.

Hur det gick att hålla ordning på vem som drack i det fullproppade discotältet framgår inte.

Tillåtet till 01.30

Tidigare har alkohollagen tolkats så att försäljningen måste upphöra klockan 24, men enligt en ny tolkning som landskapsregeringen gjorde i juni är det tillåtet att servera alkohol till klockan 01.30, berättar **Rauli Lehtinen**, vikarierande chef för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM).

– Vi hade två alkoholinpektörer på plats. Enligt dem fungerade det utan problem, säger han – som trots det tycker att det är fel att området inte var indelat i olika områden.

Vikariens vikarie

Ordinarie alkoholinpektör **Camilla Nyberg-Selander** var på semester förra veckan. I hennes ställe jobbade **Christel Mattsson** som delegerade det praktiska jobbet åt vikariens vikarie **Fredrik Sundell** som tog med en annan kollega på inspektion.

– Det räcker enligt lagen att man har tillräckligt med ansvarig personal. Dessutom krävs en ordningsvakt

Inne eller ute? Räknas ett tält som inomhus eller utomhus när det handlar om att spela musik på hög volym, och får man faktiskt spela discomusik till klockan halv två på nätterna? Nya Åland försöker besvara frågor som ställts i samband med öspelen. Bilden visar hålligång i discotältet på torget under spelens avslutningskväll.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

per 100 förväntade gäster, berättar Christel Mattsson.

I ansökan om serveringstillstånd ska det finnas en plan över serveringsområdet som visar hur övervakningen sker så att inte minderåriga får tillgång till alkohol. En sådan ritning fanns med i ansökan – med staket runt om torget för att hindra obehöriga att komma in och med avgränsning för att starksprit inte fick föras ut ur vip-tältet.

"Lika för alla"

Om Rockoff hålls på torget igen, räcker det då med motsvarande arrangemang?

– Det rimliga är att samma regler gäller för alla. Alla ska ju behandlas lika.

Beträffande musiken efter midnatt var det svårare att få ett entydigt svar. Här blev det lite "katten-på-råttan"-ringande.

Rauli Lehtinen:

– Vi har inte hand om bul-ler. Det är stadens sak.

Förvånad stadsdirektör

Stadsdirektör **Bjarne Petersson** berättar att **Robert Mann** i organisationskommittén sa att öspelen fått lov av ÅMHM att spela musik till halv två på nätterna.

– Staden har inte gett några direktiv i den vägen. Inga tider har angetts åt oss. När vi hyrde ut torget till Rockoff måste musiken tystna

klockan 24. Jag blev förvånad över att öspelen fick spela musik så länge, för från stadens sida hade vi nog räknat med att musiken skulle tystna vid midnatt, säger han – men medger att han inte sett ÅMHM-tillståndet.

Food 'n Joy skötte allt

Frågan går vidare till Robert Mann.

– Öspelsorganisationen gav efter upphandling Food 'n Joy i uppdrag att sköta allt med mat och evenemang. De anhöll om tillstånd och fick ett beslut. Jag förstod efter att ha pratat med **Stig Grönlund** att lagstiftningen hade ändrat i juni så vi bollade över frågan till dom. Jag uppfattade att allt hängde ihop. Jag vet att vi fick tillstånd att ha öppet till halv två och fick uppfattningen att man får spela musik inomhus men inte utomhus.

"Klappat och klart"

Hur mycket "inomhus" är ett tält om man tänker på ljudnivån?

– Om vi har överträtt stadens ordningsstadga beträffande musiken så beror det på en missuppfattning från min sida. Det var inte avsiktligt i så fall. Men i diskussionerna som vi hade före öspelen fick jag intrycket att allt var klappat och klart.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Dyrare. Åland har tagit efter prishöjningen i riket. Från och med augusti kostar det 3-4 cent mer per kilometer att åka taxi i hela landskapet.

Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

Taxipriserna höjs till hösten

Till följd av höjda taxipriser i riket har nu landskapsregeringen tagit beslut om att också de åländska avgifterna får höjas lika mycket. Den nya taxan gäller från och med den första augusti.

Enligt anhållan från Mariehamns åkeriförening och Ålands yrkesbilägarförening ska samtliga avgifter för beställningstrafik med personbil nu höjas en aning. Grundavgiften höjs från 5 euro till 5,10 och kilometertaxan höjs med 3-4 cent per kilometer.

Den nya grundavgiften på

5,10 euro gäller liksom tidigare för vardagar under tiden 06.00-20.00 samt lördagar, dagar före kyrklig helg, nyår, dagen före självständighetsdagen och valborgsmässoafton. Övriga tider höjs grundavgiften från 7,70 till 8 euro.

Maximipriset för väntetid höjs från 37 till 38 euro och för förhandsbokningar får nu högst 6,15 uppbäras, tidigare var priset högst 6 euro.

Samtliga avgifter har höjts så att de motsvarar priserna i riket.

Landskapsregeringens trafikavdelning tog beslut om höjningen den första juli. (so)

Jackpott. Helena Grönholm vann öspelsjackpotten på 5.000 euro i lördags. På bilden även Alex Hedges och Pafs Christer Mattsson.

Foto: PAF

Ålänning vann jackpott

■ **Helena Grönholm** från Mariehamn vann i lördags Paf:s extra öspelsjackpott på 5.000 euro.

Det var på Games street som den tolvfaldige guldmedaljören **Alex Hedges** från Isle of Man plockade upp öspelslotten med Grönholms namn på.

– Det var en rejäl överraskning och jag trodde länge att det var fel eftersom att jag inte kom ihåg att jag hade

köpt någon lott, säger Grönholm.

Hon berättar att det var **Gunnel Lundberg** som lämnade in lotten och att det var hennes förtjänst att det blev vinst.

Vad ska du göra med vinsten?

– Jag ska hitta på något som gör att jag minns vinsten, kanske en resa men det blir inte långt bort i så fall, säger Helena Grönholm. (ne)

Släng soporna i hamnen!

Nu kan turisterna slänga soporna i Västerhamn. Då menas inte i vattnet utan vid den fullständiga sopsorteringsstation som placerats där genom hamn- och räddningsnämndens försorg.

Sopsorteringen finns vid kaj 3, efter att man kört igenom bilincheckningen.

– Där Cinderella ligger, förklarar ordförande **Ulla Andersson**.

Perfekt för turister och

Sopnyhet. När du checkat in bilen och väntar på färjan kan du passa på att göra dig av med soporna. I onsdagens Nya Åland efterlyste en insändarskrämbent precis det.

Foto: ERKKI SANTAMALA

sommarålänningar som kommer från stugan, är det tänkt. (ms)

buffématen i Ålands lyceum i
Foto: ERKKI SANTAMALA

stora trupp anmäler missnöje under öspelen och klagomålskommittén, berättar lagledaren från öspelens hemsida.

Över 1 milj euro av skattemedel

Landskapet och Mariehamn stad har betalat över en miljon euro till öspelen på Åland.

Så småningom ska en bokslutsrapport, där alla siffror framgår, lämnas till landskapsregeringen.

Staden har bidragit med 100.000 euro, av vilket drygt hälften gått till konstnären **Jonas Wiléns** fontän på torget.

Landskapet har bidragit med drygt 1 miljon euro av

Paf-medel sedan 2006 till bolaget Åland Island Games 2009 ab – ett bolag som nu ska upplösas.

– I samband med den processen ska en bokslutsrapport göras upp där alla siffror, alla intäkter och utgifter, ska ingå. Rapporten ska tillställas landskapsregeringen och blir då offentlig, berättar **Jan-Ole Lönnblad** på utbildnings- och kulturbyrå.

Staden och landskapet delar jämnt på kostnaden för

öspelsfontänen, totalt cirka 100.000 euro.

Gott om Paf-medel

Öspelens totalbudget uppgick till drygt 3 miljoner euro.

Utöver den dryga miljonen till öspelen har landskapet delat ut 4 miljoner euro sedan 2006 till det åländska idrotts- och föreningslivet.

– Det har alltså funnits gott om Paf-medel till idrotten under den här perioden, konstaterar Jan-Ole Lönnblad. (ao)

Axel Kronholm

Epost: axel.kronholm@nyan.ax

Telefon: 528 463

Dop

Viggo Konrad Karlsson döptes i hemmet i Kyrkoby lördagen den 4 juli. Föräldrar är Ulrika Andersson och Jonas Karlsson. Dopförrättare var kyrkoherde Mårten Andersson.

Benjamin Roy Erik Toivonen döptes i Finströms kyrka lördagen den 4 juli. Föräldrar är Thony Toivonen och Johanna Renfors. Dopförrättare var kaplan Heikki Turakka.

Ella Alina Eklund döptes i Finströms kyrka lördagen den 4 juli. Föräldrar är Conny och Camilla Eklund. Dopförrättare var kaplan Heikki Turakka.

Felix Jan Mikael Rosenström döptes i Finströms kyrka söndagen den 5 juli. Föräldrar är Jani och Nora Rosenström. Dopförrättare var kaplan Heikki Turakka.

Gratulerar 60 år

BARBRO GUSTAFSSON
Namn: Barbro Gustafsson.
Född: 10 juli 1949 i Jomala Ingby.
Bor: på Åkergränd i Jomala.
Yrke: skolskreterare.
Intressen: familjen, barnbarnen, gårdsmuseet på Föglö och att läsa.
Familj: maken Yngve, dottern Cecilia med sambon Dan, sonen Tobias med sambon Sandra, dottern Helena med maken Mikael och barnbarnen Filipa, Hugo och Bianca.
Födelsedagen: firas med öppet hus på Johans i Föglö. Kaffepannan står varm mellan klockan 13.00 och 17.00. Släkt och vänner är välkomna.

TACK

TACK
till alla som gjorde min födelse-
dag till ett oförglömligt minne
Stina Fellman

TACK

Ett innerligt **TACK**
till Er alla som hedrat
minnet av vår käre
Sune Karlsson
Tack även för
vård o. omtanke under
sjukdomstiden
**Lola o. barnen m.
familjer**

Ny på Åland
Den 28 juni klockan 05.43 föddes en flicka på 3735 gram och 52 cm i Södertälje sjukhus. Flickan skall heta Stella och föräldrar är Linda Sundström och Andreas Lindbäck, båda från Åland men bosatta i Södertälje.
Foto: PRIVAT

Nygifta

Den 27 maj vigdes Michaela Karlsson och Knut Kronström vid sitt sommarställe i Finström Bergö. Bruden tar efternamnet Karlsson-Kronström. Brudnåbbarna heter Wilmer och Cajsa Kronström. Vigseln förrättades av församlingspastor Peter Karlsson.
Foto: SOFIE PAHLMAN

Nygifta

Stina Johanna Erlandsson och **Erik Arne Torsten Isaksson** vigdes i Finströms kyrka lördagen den 4 juli. Paret är bosatt i Uppsala och bruden är hemma från Emkarby. Bruden tar namnet Isaksson. Vigselförrättare var kaplan Heikki Turakka.

TACK

Tack till alla som hedrat
minnet av vår käre
Ann-Louise Höglund
och deltagit i vår sorg.
Henry, barn och barnbarn

Godby centrum på 40-talet

Efter att Nyan på byn besökte Godby förra veckan hörde **Mariann Jansson** av sig till redaktionen med en bild av Godby från gamla tider. Något exakt datum för när fotografiet är taget gick inte att få reda på, men Jansson gissar att det åtminstone måste röra sig om 40-talet. På bilden kan man se området där Mattssons i Godby finns nu, på den tiden hörde Åkermarken till gården Nilsas.

Bilden finns i Ålands museums arkiv och är troligtvis ett vykort, eftersom bilden är försedd med text. Gamla tiders vykort hade oftast inte fotograf eller årtal utsatt, enligt **Chatarina Lönnroth-Sundman** vid Ålands museum. Efter lite efterforskning av arkivbiträde **Roger Danielsson**

Innan bebyggelsen. Så här såg det ut i Godby centrum på 40-talet. Fotografiet är taget så att den "nya" vägen, alltså Gamla Godbyvägen skulle gå från vänster till höger ungefär mitt på bilden.

visar det sig att fotograf var **Georg Ekholm** och att fotot har getts i gåva till museet av **Maje Aronsson.** (so)

OBS! Det händer

TISDAG 7.7 BARNENS MÅLARKOLONI
■ ■ Önningebymuseet kl 12.00-15.00. Raina Clemes leder akvarellverkstad för barn (och vuxna). Drop in eller anmäl till 040 504 7022.

BIO
■ ■ Alandica kl 18.00. "Ice Age-3". F-7/5. Filmen fick tre stjärnor av Nyans recensent.
■ ■ Alandica kl 20.00. "Änglar & demoner". F-13/11. Filmen fick tre stjärnor av Nyans recensent.

DANS
■ ■ Club Marin kl 19.00. Richards.

JOEL-VANDRING
■ ■ Lemlands kyrka kl 19.00. Vandring i Joel Peterssons hemby Norrby. Vi besöker platser av betydelse, skådespelaren Matts Stenlund läser texter och guiden Lena Isaksson-Ahlskog berättar om händelser och människor och som omgav och påverkade Joel både i byn och utanför. Info: Lemlands bibliotek tel 34 595 tisdag & torsdag kl 9-13 och 18-20, onsdag 9-15.

KÄLLSKÄR
■ ■ Kökar Brudhäll kl 12.15-15.15. Utflykter till Källskär görs dagligen tel 55 955.

MARKNAD
■ ■ Sund Kastelholm Österåker kl 18.00-21.00. Traditionell sommarmarknad, loppis.

NÖJE
■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Dj Tony.

från bussplan kl.10.30 alternativt från Lemland Söderby kl.10.15 vid behov. Färdplan med tider fås när du anmäler dig till Sundqvist buss tel 22570 senast den 10 juli.

■ ■ Norra Ålands Pensionärer: Bussutflykt till Ingmar och Inga-Britt Berthéns logloft med middag med kaffe m.m. Matdryck finns. Matkostnad inklusive kaffe 7,50,- Fri buss. Kalle, Christer, Uffe och Sture spelar upp till Dans och Sång. Tidpunkt: 29

■ ■ Dinos uteservering kl 21.00. Richard "Räven" Holmgren.
■ ■ Dinos bar kl 24.00. Made in Thailand.

RADIO
■ ■ Ålands radio kl 10.00. Sommarpratere: Jonas Fogelström, företagare, globe-trotter och musiker.

TV
■ ■ Sveriges TV1 kl 19.15. "Allt Ljus på Johanna Grönsner" i Sverige SVT1. En FST-produktion med reportern Thomas Lundin där han intervjuar Johanna som även uppträder med ett antal sånger.

VÄDERSKÄR
■ ■ Västra Simskåla kl 18.00-21.00. Kvällsutflykt till Väderskår. Bokas kl 15.00 senast samma dag 040 078 3086.

ONSDAG 8.7 AKTIVITETSDAGAR
■ ■ Sund Jan Karlsgården kl 10.00-15.00. Visning av gammalt hantverk, ponnyskjuts för småbarn kl 12.00-14.00, pyssel i trä och ull och försäljning.

BARNENS MÅLARKOLONI
■ ■ Önningebymuseet kl 12.00-15.00. Raina Clemes leder akvarellverkstad för barn (och vuxna). Drop in eller anmäl till 040 504 7022.

BIO
■ ■ Alandica kl 18.00. "Ice Age-3". F-7/5.
■ ■ Alandica kl 20.00. "Änglar & demoner". F-13/11.

MARKNAD/LOPPIS
■ ■ Eckerö Storby kl

juli Kl.16.00. Anmäl Dig till Sundqvist Buss tel: 22570 även de som kör själva. Senast 24 juli. Buss avgår från Mariehamns bussplats kl.14.45 samt från Strömshälsan i Vårdö kl.14.45. Färdplan får du när du anmäler Dig.

■ ■ ÅBSK: Intresserade av bruks- och räddningshundsverksamhet. Kontakta Ullla Öhberg 040 778 0666.

■ ■ ÅBSK: Onsdagkvällar 18-19

10.00-15.00. Torgmarknad. Hantverk, bakverk, grönsaker, café m.m.
■ ■ Mariehamn Torget kl 18.00-21.00. Loppmarknad.
■ ■ Sund Hulta, Bosses antik och kuriosa samt Marianas nött och nytt kl 14.00-20.00. Antikloppis.
■ ■ Saltvik Borgboda, Rangsbyvägen kl 12.00-20.00. Loppis
■ ■ Saltvik Syllöda, Långbergsödvägen kl 12.00-20.00. Loppis.

MUSIK
■ ■ Saltviks kyrka kl 19.30. Jens Palmqvist, tenor och Ida Andersson, piano.

NÖJE
■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Soundway.
■ ■ Dinos uteservering kl 21.00. Richard "Räven" Holmgren.
■ ■ Dinos bar kl 24.00. Made in Thailand.
■ ■ Parks bar kl 22.00. Kire Ljung.

PROGRAMFEST
■ ■ Brändöby, Pellas Gålstus gårdstun, kl 19.00. Programfest för märkesåret 1809-2009.
☐ Festtal: Pertti Hakala.
☐ Sång: Björn Blomqvist, ack. Kaj-Gustav Sandholm.
☐ Teater: Brändöslaget 1808.

RADIO
■ ■ Ålands radio kl 10.00. Sommarpratere: Lina Antman, frilansskribent och kulturell diversearbetare.

SÄLSKÄRS FYR
■ ■ Hammarland Skarpnåtö brygga kl 18.00. Guidad tur till Sälkärs fyr med Bengt Häger. Bokningar och info: 37 227/0400 229 149.

är medlemmar välkomna till plan och träna med sin hund eller bara umgås med andra hundägare, en planvärd finns att ställa frågor till och fika finns att köpa, alla tränar efter egna kunskaper och kan man hjälpa varandra är det också trevligt

■ ■ Ålands räddningshunds-klubb: Är du intresserad av räddningshundsverksamhet? Kontakta då Gunnar tel 0457 052 73 69 eller Linda tel 040 512 95 46.

Lyckad Franciskusfest för ny förening

Barockkvartett. Anna Eklund (violoncell), Sandra Holmberg (flöjt), Karin Wiberg (violin) och Richard Pleijel (spinett) i barockkvartetten, bland rosorna utanför Kökars kyrkdörr.

Den nya Franciskusföreningen på Kökar genomförde Franciskusfesten i helgen.

För första gången arrangerades Franciskusdagarna på Kökar av Franciskusföreningen. Nu när Kökar inte är en egen församling längre bestämde man sig för att bilda en förening där kapellförsamlingen, kommunen, Kökarkultur och Kökars hembygdsförening samarbetar om Franciskusdagarna.

Projektledare **Gunilla Pleijel** berättar att man hade cirka 150 matgäster efter söndagens ekumeniska festhögmässa. Festhögmässan är också festens höjdpunkt.

I år hade inte några franciskanermunkar möjlighet att delta i festen, men man hade pilgrimer från Norrtälje som angjorde Kökar på sin pilgrimsseglats.

Pleijel berättar att man hade gäster från Missionsförbundet, Pingstkyrkan, baptister och ortodoxa. Bland andra närvarade Kroatiens ambasadör i Finland, **Damir Kusen**, som cyklat till Åland och Kökar.

–Det var många olika samfund som träffades.

Gick som smör

Franciskusfesten inleddes på fredagen med en taizeandakt. Därefter tog man fasta på ett av festens teman, miljö, och röjde vandringsstigen på

Lunchpaus. Kyrkoherde Juanita Fagerholm-Urch och nyvalde kyrkoherden Stefan Djupsjöbacka, också ordförande i Franciskussällskapet i Finland, med varsin respektive under söndagens lunchpaus.

Hamnö. På eftermiddagen klockan 15 skedde den officiella invigningen. Festen bjöd på bland annat konserter, utflykt till Källskär och marknad. På marknaden såldes både hantverk och bakverk.

–De nykokta munkarna gick åt som smör, säger Pleijel.

Det är inte att undra på i klostermiljö!

Efter söndagens festhögmässa hölls en friluftsfest där utbildnings- och kulturminister **Britt Lundberg** talade.

Årets höjdpunkter var enligt Pleijel pilgrimerna och deras Viksbåt vilket är en flerårig tradition med koppling till

Franciskus tid, musiken och hur föreningen klarade av att ordna festen efter att stiftet slagit ihop tre församlingar. Hon betonar även vikten av alla frivilliga insatser i arrangemangen kring festen.

–Tack till dem och alla gäster som kom.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

Foto: **CHRISTIAN PLEIJEL**

Konfirmander. En grupp konfirmander från Jyväskylä som pilgrimsvandrade till Kökar Hamnö.

Volontär. Linnea Eriksson arbetade ideellt för festen.

Annonsera i den tidning du själv läser!

Vinn

Gå på konsert med

Nyankortet
sätter guldskänk på tillvaron
2009

Tillsammans med Kulturföreningen Katrina lottar vi ut 30 st biljetter till **sommarens kammarkonsert 3-8.8.** Varje vinnare får två biljetter var och man får ange flera alternativ.

- 4.8 Öppningskonsert**
St Görans kyrka, Mariehamn, kl 19.00
- 5.8 PH Nordgren in memorian**
Saltviks kyrka, kl 19.00
- 6.8 Konsert**
St Görans kyrka, Mariehamn, kl 19.00
- 7.8 Konsert**
St Görans kyrka, Mariehamn, kl 19.00
- 8.8 Avslutningskonsert**
Jomala kyrka, kl 19.00

Så här gör du:

Ring 23 444 eller e-posta till nyankortet@nyan.ax och uppge ditt namn, nyankortsnummer och telefonnummer dagtid **senast onsdag 15 juli**. Vinnarna presenteras i Nya Åland torsdag 16 juli.

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden? Du får hem Nyan-kortet när du tecknar en förlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

Nya Åland

► ÖVRIGT

ANTIKA, ALLMOGE och KURIOSA

samt bruksföremål, porslin, glas, böcker & alandica, uppstoppade djur m.m.

Säljes privat i Hulta, Sund följande **söndagar 12/7, 19/7, 26/7** kl. 10-18 samt **onsdagar 8/7, 15/7, 22/7, 29/7** kl 14-20

Kaffeförsäljning. Följ skyltar från Finby efter första antikaffären fortsätt ca 800 m. Enstaka saker samt nästan hela hem **köpes**. Kont. bet. hämtas. **För mer info ring 45 450, 0457 343 1445. www.bossebark.se**

IFK 1910 SPELA BINGO med lyckotavla

På Paf Casino på Torggatan 14 alla **TORSDAGAR** kl. 19

- 5 raders BINGO
- Lyckotavla, vinster 34€ – 336 €
- Kvällens poängplockare: 3 kg kaffe och 1,5 kg kaffe

Lappo Ungdomsförening r.f. hälsar er varmt välkomna till

Lappofesten 2009
lördagen den 11 juli

Dagsprogram i Finvik

- 13.30 Danssuppvisning Rut & co
- 14.00 Välkomsthälsning
- 14.15 Pippis promenad i sagoskogen
- 14.15 Frågerunda (ö. 7 år)
- 14.30 Skärgården 1808-09

– myter och verklighet, Jan-Åke Törnroos i museet

15.00 Lappoloppé

Harrys Bar spelar irländskt under dagen

Programfest på Klockkulla kl 20.30
"Ett eller två aktualitetsprogram"

Dans till Gigi och Kajo

Entré: 10€/5€

LAPPOBANKEN
MEMBER OF CO-OPERATIVE BANK OF FINLAND LTD

Norr fjärden Ab

Jan Kronholm

Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” För den som inte tidigare bekantat sig med (Ulla-Lena) Lundbergs sjöfärdarböcker så kommer här en sträng uppmaning att göra det nu, det här är litteratur av bästa virke.

PHILIP TEIR på Hbl, som läst nytgåvan av trilogin.

Inspelning. En bild från inspelningen på Väderskär av scenen där Majas lille son drunknar. Ljudteknikern Pena längst till höger. Bilden ur samlingen i museet på Skarpnåtö.

Likt. Det enda som skiljer bilderna från 1975 och dagens situation är att mangårdsbyggnaden på Södergårds fått färg.

Finns kvar. Pena konstaterar att det mesta är sig likt i huset efter mer än trettio år.

Majafilmen gav kärlek till Åland

Det har gått mer än trettio år sedan Åke Lindman spelade in sin Majafilm på Åland. Filmen förde dåvarande ljudteknikern Matti ”Pena” Penttilä till Skarpnåtö och Björkholmen. Sedan dess har han återkommit varje sommar.

Nu kan Skarpnåtö hembygdsmuseum visa hans privata bilder från inspelningarna.

Åke Lindman, som gick bort i mars i år, gjorde sin Majafilm 1975 och då var Matti Penttilä en i filmteamet.

–Men det var inte mitt första Ålandsbesök. Redan 1974 var jag här med Karl Sahlgren, som då gjorde sin film om Joel Pettersson. Vi åkte kors och tvärs genom landskapet och jag tyckte att Åland var fint, säger Pena som inte tvekade när han följande år fick chansen att återkomma med Lindman.

Ville hyra sommarhus

Med var också filmfotografen Pauli Sipiläinen och Pena berättar att man efter en tid på Skarpnåtö vågade fråga Ragnar och Evy Häggblom om det kunde finnas någon stuga att hyra till sommaren.

–Allt var redan reserverat men sedan berättade Ragnar att man ärvt ett gammalt hus på Björkholmen som vi kunde få titta på om vi ville. Det var i februari och vi åkte ut en kväll efter inspelningarna. Det hade redan börjar bli mörkt och vi färdades både med båt och över is. Huset visade sig väl inte från sin bästa sida men vi tackade ändå ja till att få hyra det över sommaren.

–När vi senare kom tillbaka till Björkholmen när

Bilder. Britta Häger och Evy Häggblom vid skåpet med bildsamlingen.

allt stod i blom mötte vi rena paradiset. Vi blev förälskade i stället direkt och sedan har vi återkommit, inte bara sommardag utan också under andra årstider.

När barnen var små bodde de två familjerna ofta samtidigt på Björkholmen men numera turas man oftast om med att vara där.

Pena skulle småningom byta ljudteknikersysslan mot att filma, producera och regissera både i eget bolag och på tv. Pauli fortsatte som filmare och arbetade också i senare produktioner med Åke Lindman, bland annat i långfilmerna ”Guldfeber i Lappland” och ”Framom främsta linjen”.

Vänskapsband

Södergårds på Skarpnåtö var centrum för inspelningen av ”Stormskärs Maja”. Här gjordes det mesta, bortsett från scenerna från Väderskär, filmens Stormskär.

Pena minns att det var många involverade i arbe-

tet. Mer än hundra personer sammanlagt, alla skådespelarna och statisterna kom från Åland. Under arbetet kom man också i nära kontakt med familjen Häggblom och vänskapsbanden har bestått genom åren.

–Det var så fina och hjälpsamma människor vi mötte, säger Pena som också har bara gott att säga om Åke Lindman.

–Han var en av de bästa regissörer som jag samarbetat med. Han var alltid lugn och tog hänsyn till alla.

Mycket arbete

Ragnar Häggblom gick bort 2007 men Evy Häggblom och dottern, Britta Häger, har också de bara positiva minnen av filmfolket. Men de minns att det var en sommar med mycket arbete vid sidan av det som skulle göras på gården.

–Ragnar byggde ju upp husen på Väderskär och jag bakade palt och bröd och hjälpte till med olika saker.

Bland annat vävde Evy tyg till dräkter för filmen, bland annat till blusliv och bussaronger. Allt enligt anvisningar som hon fick per telefon av Maja-författaren Anni Blomqvist som själv aldrig besökte inspelningarna.

Tält blåste bort

När jag frågar Pena om han minns några speciella episoder från inspelningsåret berättar han om ett minne där Väderskär verkligen gjorde skäl för sitt namn.

–Vi bodde ute på Väderskär i armétält, skilda tält för pojkar och flickor. En kolmörk stormnatt i oktober vaknade vi av skrik när flickornas tält blåste i väg...

En annan gång gick ett

motordrivet elaggregat till botten när man skulle flytta det ur en båt, men man fick upp det och kunde småningom få det att puttra i gång igen.

Flitig med kameran

Matti Penttilä var fotointresserad redan vid den här tiden och under inspelningarna var han flitig med kameran. Resultatet blev nästan 300 bilder av vilka man nu kan se ett urval i hembygdsgården.

Britta Häger berättar att man för en billig penning fick tag på ett vitrinskåp som Ålands museum inte längre hade behov. Skåpet, som har utdragbara lådor, kom väl till pass när man fick möjlighet att visa bilderna.

I farstun på Södergårds kan man nu dra ut tjugolådor och titta på bildurvalet under glas. När man sedan tar sig en titt på själva museet går det lätt att känna igen sig, det är inte mycket som har förändrats även om huset målats utvändigt.

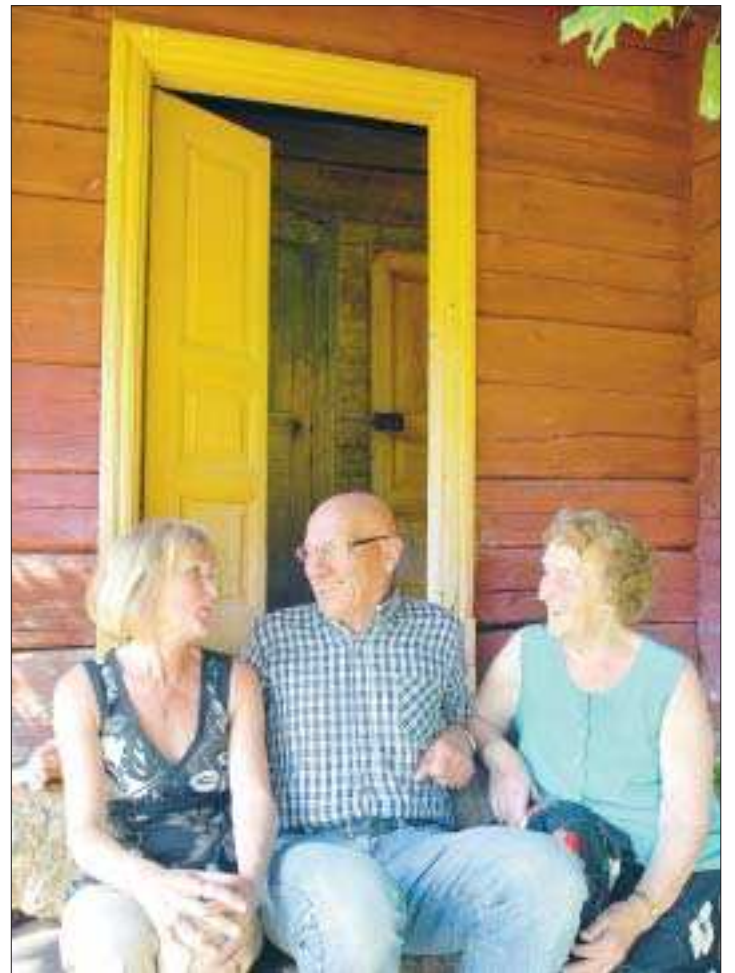
Jubileumsår

Britta konstaterar att det genom fotoutställningen finns mera att titta på mellan de guidade visningarna. Dessutom passar det ju bra att Majafilmen uppmärksammas i år när det gått 100 år sedan Anni Blomqvist föddes.

Skarpnåtö hembygdsmuseum är under sommaren öppet alla dagar kl. 10-18.

Vinterfilmning. Väderskär skildrades också i vinterbilder. Bilden ur samlingen i Skarpnåtö hembygdsmuseum.

Vänskap. Matti ”Pena” Penttilä tillsammans med Evy Häggblom, till höger, och Britta Häger, som han lärde känna när Majafilmen spelades in 1975.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Tankeväckande sista dans

Ibland kan livskänslan höjas av en påminnelse om - döden. Visst, det är en paradox. För visst är det vår begränsade tid här på jorden som gör oss medvetna om att vi faktiskt lever. I vardagens stress och rutiner är det visserligen lätt att glömma att tiden egentligen är rätt knapp och att den stund vi existerar inte ens är en flyktig sekund i jämförelse med jordens - eller varför inte universums - ålder. Men ibland dyker det upp ett ögonblick som väcker en tanke, en reflektion, en känsla. Pjäsen "Sista dansen" på Stockholms stadsteater är ett sådant ögonblick.

"Sista dansen", av **Carin Mannheimer** och i regi av **Malin Stenberg** utspelar sig på ett ålderdomshem. Här möter vi den eleganta Harriet (**Yvonne Lombard**) som klär sig i glittrande festkläder och gör allt för att upprätthålla sin lyckliga fasad. Ulla (**Meta Velander**) är arkeologiprofessor som ser igenom Harriets flärd allt medan Ingrid (**Meg Westergren**) går allt längre in i demensen och blir en på en och samma gång komiskt lycklig och tragiskt sjuk person. Och så är det Majken (**Lena-Pia Bernhardsson**) som missunnar andra deras kärlekslycka och visar sig bära på minnen av fruktansvärda övergrepp.

Nu har jag bara nämnt kvinnorna, vilket knappast är en tillfällighet. För trots att

UTBLICK STOCKHOLM

ALICE SUNDMAN

även männens rolltolkningar är starka, så lyser ändå kvinnorna klarast i denna föreställning. Deras personligheter och historier blir till starka vittnesmål om livet och tiden och slår inte sällan rakt i magen. Men visst glimrar det också om **Lennart Jähkel**, som den homosexuelle Olle, **Åke Lundqvist**, **Niklas Falk** och **Robert Panzenböck** som den stumme Gustav.

Och tillsammans gör alla dessa och några till en djupt berörande och tankeväckande föreställning om ålderdomen - och därmed också om barndomen, ungdomen och medelåldern - ja om hela livet.

På Moderna museet kan man just nu se konst av **Clay Ketter**, ursprungligen från USA, men numera bosatt i Sverige. Här möter allt från målningar, assemblage och skulpturer.

Clay Ketter började sin yrkesbana som snickare och konsthantverkare, något som också kan anas i hans konst; utplattade dockskåp bildar tavlor, en sandlåda har fått sanden utbytt till bly och mitt i utställningssalen står ett hus - fast utan vare sig dörr eller fönster.

Clay Ketters konst är fantasifull och inbjuder till eget skapande, något som museet

Teater. Lena-Pia Bernhardsson, Yvonne Lombard och Meta Velander i "Sista dansen" på Stockholms stadsteater.

Foto: PETRA HELLBERG

tagit fasta på i de dagliga visningarna för barn från 4 år. Under sommarlovet (från och med 30 juni) ordnas inspirationsvisning i utställningen, och så får man gå till verkstaden och vara med och bygga

ett dockhus. Kachel, spik, mosaik, väggfärg och tapet hör till materialen och här kan man bygga och bygga om, inreda eller skapa en målning med kachel och spik i stället för med färg.

Johanna Grüssner medverkar i kväll

i **Thomas Lundins** intervjuserie i SVT1. "Allt ljus på Johanna Grüssner" heter programmet som sänds kl 19.15. Johanna Grüssner uppträder också med ett antal sånger. Programserien är gjord av FST5, den finlandssvenska televisionen. Tisdagen den 21 juli kl 11 är Johanna Grüssner, för övrigt, sommarpratare i finlandssvenska Radio Vega. □

Brändödagen firas på söndag,

den 12 juli med högmässa i kyrkan och program på kyrkbacken. Festhögmässan inleds kl 11 och där medverkar prosten **Joe Brandt**, **Bertil Ericson**, Brändökören

och **Kaj-Gustav Sandholm**.

Efter högmässan blir det uppvaktning vid stenen för de på havet omkomna och program och kaffeservering på kyrkbacken.

Under rubriken "Mitt Brändö" framför Joe Brandt minnesbilder. **Sune Friman** och **Seppo Linnanlehto** bjuder på dragspelsmusik och Brändökören sjunger.

Ålands norra skärgårdsförsamling arrangerar. □

Kökarröster ger sin andra

sommarkonsert i Kumlinge kyrka på fredag, den 10 juli, kl 19. Den första gav man i Kökar kyrka i lördags. Kören Flera röster medverkade i den konserten, men är inte med i konserten på Kumlinge. □

Slottet öppet för marknad 10.00-18.00

- Medeltida modevisning • Medeltida tornerspel
- Teater • Skattjakt för barn • Gyckleri m.m.
- Mat och dryck

Buss från Bussplan tur/retur fredag, lördag, söndag:

Mariehamn-Godby-Kastelholm:

09.15, 11.00, 14.00, 15.30

Kastelholm-Godby-Mariehamn:

14.30, 16.00, 18.00, 20.30

Tur/returbiljett 5€/

Pris: 10€, barn 6-12 år 5€, under 6 år gratis

Familjepaket: 2 vuxna + 2 barn 25€

Arrangörerna reserverar sig för ev. ändringar i programmet

Förfrågningar: 045 7522 1636

www.gustavvasadagarna.aland.fi

Fredag 10.7

- Kl. 19.30 Kökar Röster (Kumlinge kyrka)
Kl. 21.00 Quiet Yell (Remmarhamnen)
Kl. 21.30 South River Band (Remmarhamnen)
Kl. 22.30 Torbjörn Engman band (Remmarhamnen)

Lördag 11.7 Västra Bergen

- Kl. 13.30 Envisa (Bengt Enqvist, Jörgen Berglund, Heidi Sewon och Lasse Lundell)
Kl. 14.05 Mellanspel Emil G
Kl. 14.15 Frida Andersson
Kl. 15.00 Vallevan
Kl. 15.50 Mellanspel Emil G
Kl. 16.00 Musikteatern Pelle Svanslös

Kl. 17.00-19.30 paus, trubadur David på resaurang Kastören

- Kl. 19.30 Gunnar Källström
Kl. 20.15 Visor med schlagsida med Calle Pettersson och Thomas Lundin
Kl. 21.00 Elizabeth Ekman, "Kutten" Lindbom, Johan Karlsson
Kl. 22.00 Finn Zetterholm
Kl. 23.00 PeeGees
Kl. 24.00 Strictly people

Söndag 12.7

- Kl. 11.00 Festivalartister besöker Annagården
Kl. 14.00 Sanna o Sonja (Remmarhamnen)
Kl. 14.30 Jalle & Stig (Remmarhamnen)
Kl. 15.00 Jan Enqvist & Lucas Grönvall (Remmarhamnen)
Kl. 15.30 Yohan Henriksson, Siret Tuula och Emil Grönvall (Remmarhamnen)
Kl. 19.00 Efterspel på restaurang Glada Laxen, Bärö (Bokning 0400-721221)

Yohan Henriksson som trubadur på restaurang Kastören kl. 17.00

BILJETTER 2009: Biljett- och passförsäljning vid konsertplatserna. Festivalpass hela festivalen 30 € | Lördagspass (hela lördagen) 20 € | Enskild biljett: kyrkan 10 €, Remmarhamn 10 €, lördag em 10 €, lördag kväll 15 €, Remmarhamnen sön 10 €. Barn under 6 år gratis, barn 6-14 år halva priset **Färjturer:** Bokningar tel. 018-525 100 www.alandstrafiken.aland.fi | **Taxibåtar** bokningar tel 040 506 1299 | **Taxi** 0400 665 650 | Mer info om festivalen www.visorsaininorden.ax | **Lediga stugor** i Remmarina Stugby fredag-lördag tel 0400 529 199

VIKING LINE ECKERÖ LINJEN ÅLANDSBANKEN

Godbiten
Restaurang
& Café

Pirjos Salong

Sigge Larch

Spiron Oy

Cityjuristen

Haraldsby
Meck

MARIEHAMNS
TRYCKERI

Nya Åland

17-25.7

FOSTER'S®

**Takida
Lena & Orup
A Camp**

Hammerfall

Jerry Williams EMD

Caroline af Ugglas

Soundtrack of our lives

Veronica Maggio

Markoolio

Hurricane Starpilots

Pauline M.A. Numminen

Tickets on Åland available through Shell Select
in Mariehamn or Fm:a Erik Mattsson.

Keep updated: www.rockoff.nu

ticnet

LIPPUPALVELU
lippupalvelu.fi

Lippukaupat
0600 10 800 (1,30 €/min + pvm)
0600 10 020 (4,93 €/puhelu + pvm)

HEADSPONSORS

BIRKA CRUISES

HOLMBERGS
TEKNIK • KVALITET

Fm:a ERIK MATTSSON

ÅLCOM

transmar

VIKING LINE

RENHÅLLNINGEN

ÅLANDS ÖMSESIDIGA FÖRSÄKRINGSBOLAG

For more information on artists and festivalprogram please ask for the Rockoff Folder or visit: www.rockoff.nu

Ålands fredsinstitut i ny utredning:

Inflyttade behöver kontaktperson

–Det saknas ett helhetsgrepp på Åland om integrationsproblematiken.

Det konstateras i den utredning som Ålands fredsinstitut har låtit göra om hur inflyttade integreras i det åländska samhället.

Mest akut är behovet av en kontaktperson för inflyttade.

–En av rapportens viktigaste slutsatser är att det saknas ett helhetsgrepp på Åland om integrationsproblematiken och att det saknas personer med övergripande förståelse av systemet, skriver institutet i ett pressmeddelande om utredningen som har gjorts av **Petra Granholm**.

–Varje myndighet, tjänsteman, jurist eller expert kan sitt eget område, men ingen möter den helhet och den verklighet som den som flyttar till Åland förväntas klara av att hantera.

Kan välkomnas

Granholm konstaterar i utredningen att Rikets integrationslag på grund av alla behörighetsfrågor inte gäller på Åland. Kommunernas roll i integrationsfrågor är inte heller kartlagd.

–Frågan kompliceras ytterligare av att nya minoriteter ska integreras i en gammal minoritet, alltså den svenskspråkiga befolkningen på Åland, som har ett starkt minoritetsskydd. Det är en utmaning för Åland att samtidigt värna om skyddet för svenska språket och kulturen och anpassa lagstiftningen så att nyanlända kan välkomnas och integreras.

Känslig fråga

–Hembygdsrättens krav på finländskt medborgarskap och kunskaper i svenska språket har nämnts som försvårande av integrationen, skriver fredsinstitutet och konstaterar att också reglerna kring näringsrätten kan försvåra integrationen för inflyttade som vill starta eget.

–Undervisningen i åländska skolor ska enligt självstyrelselagen som regel ske på svenska, och det starka språkskyddet gör undervisning på de nyinflyttades modersmål till en känslig fråga. Den vuxenundervisning som ges på svenska baseras på ett policybeslut, men är inte underbyggd i lag.

Samlad hantering

Petra Granholm menar att Åland nu kan välja antingen en mer konservativ väg, där nuvarande lagstiftning bibehålls men anpassas, eller i ny anda fokusera på en samlad hantering av integrationsfrågorna där ekonomiska, sociala och kulturella aspekter behandlas likvärdigt.

Fredsinstitutet konstaterar

Många inflyttade nationaliteter. Om alla nationaliteter som har flyttat till Åland flaggade samtidigt skulle det behövas 72 stänger till!
Foto: ERKKI SANTAMALA

också att landskapsregeringens åtgärder för att koordinera integrationsfrågorna har lagts på is på grund av rådande lågkonjunktur.

Inte huvudansvaret

Nästan en tredjedel av befolkningen på Åland är inflyttad. Här finns 82 nationaliteter och här talas 51 olika språk. Den mest akuta åtgärden bedömer Petra Granholm att är en informationspunkt och/eller en kontaktperson för de inflyttade.

–I det åländska systemet för integration dominerar arbets-

relaterade frågor. Det innebär att integrationsåtgärderna inte når alla grupper. Ams bör inte ta huvudansvaret för integrationen, men lärdomar, system och kunskap som Ams byggt upp bör tas tillvara, skriver fredsinstitutet.

Finns frågetecken

–Det finns också frågetecken kring hur väl kraven på finländskt medborgarskap och kunskaper i svenska språket för att få hembygdsrätt passar med integrationen av inflyttade, skriver fredsinstitutet.

Petra Granholm vill också lyfta fram massmedias roll i de här frågorna.

–Den tredje sektorn har en oundgänglig roll, dels för att den skapar forum där inflyttade och ålänningar möts, dels för att den kan rycka ut i fall då myndigheterna inte har en rättslig grund att agera utifrån. Alla skulle vinna på ökat samarbete mellan myndigheterna och tredje sektorn.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Välkomna till
vårt bageri
och konditori

Matbröd • kaffebröd
• tårter • smörgåstårter
• sallader mm.

Choklad
KONDITORI OCH BAGERI

DALKARBYVÄGEN 2
ÖPPET: Månd–Fred 7.30–15, Lörd 10–13
TEL: Beställningar 22 564, Butik/kontor 22 563

Ring och tipsa!
0457-313 4444

Sälskärs

Nyankortet
–sätter guldkant på tillvaron
2009

**Guidad tur ut till
fyren i nordvästra
Hammarland.**

Guide Bengt Häger.

Avgång med M/S Silvana
från Skarpnätö brygga
kl. 18.00 (retur ca 22.45)

**onsdagar
1 juli t.o.m. 12 augusti**

Pris med nyan kortet

**25€ /vuxen
10€ /barn**

Nyankortet
–sätter guldkant på tillvaron
2009

(Ord.pris 30 €/vuxen
och 15 €/barn)

Bokningar & info: J-A. Häger
Tel. 37 227 eller GSM 0400 229 149

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden? Du får hem Nyankortet direkt när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

Tilläggsanslag för inlösen av aktier

■**VÄRDÖ.** Kommunfullmäktige beviljade kommunstyrelsen 33.638 euro i tilläggsanslag för inlösen av 200 aktier i Strömsby fastighetsaktiebolag.

Bolagets radhus är i behov av renovering för att få ner de höga elkostnaderna. Först ville man ha en nyemission av aktier i bolaget för att få ihop medel till renoveringen, men bolagets övriga ägare, Ålands-

banken och Ålands ömsesidiga hade inget intresse av att delta i nyemissionen, men var villiga att sälja eller överlåta sina aktier i bolaget.

Man beslöt att lösa in aktierna för inköpsvärdet som sammanlagt uppgår till 33.638 euro. Samtidigt befullmäktigades Strömsby Fab:s styrelse att ta lån för att täcka kostnaderna för nödvändiga renoveringar. (ns)

Skadegörelse i Eckerö

■I lördags söndrade en man rutan på en ytterdörr till ett boningshus i Eckerö. Mannen slog sönder rutan med en skateboard.

Gärningsmannen var vid det här laget bekant för den som bodde i huset.

Helgen innan hade samma person misshandlat den inneboende så svårt att han var tvungen att uppsöka sjukhus. (so)

Nyan rapporterar om det dagliga livet på sommar-Åland

Tisdag 7 juli kl 10-14.30
finns vi vid Hugos i Hammarland

Nya Åland

Vandring i lugn by n

I Bäckäng låg Ålands största

Här gick rälsen. Över den bäck som givit Bäckäng sitt namn gick förr järnvägen ner till Lumparns strand, där väntade galeaser för vidare transport.

Visar gropar. Freya Darby och Regina Karlsson visar på de djupa diken och gropar som ännu syns i skogen, här hämtades leran till tegelbruket.

Det är en solig dag som vi samlas vid Barnens backe för att gå byavandring i Lemland Granboda.

Det är byssbor och stugbor, inflyttade och utflyttade och så några Söderbybor som får en glimt av byns spännande historia.

–Jag är ingen expert på Granboda, men jag är vetgirig, säger **Anna Grönholm**, som är en av dem som arrangerat vandringen och som hälsar oss välkomna på samlingsplatsen.

Platsen är den nyaste i byn. Här fanns tidigare bara ett sandtag, sly och hallonbuskar. Men numera tronar en uppbyggd backe mitt på planen, där Lemlandsbarnen kan åka pulka vintertid.

–Ännu finns det flera som vet vad alla åkrar, ängar och andra platser heter och varför. Men redan i nästa generation kan den kunskapen gå förlorad. Via byavandringar kan informationen föras vidare, säger Anna Grönholm,

medan vi påbörjar vår vandring längs Bäckängsvägen.

Vi får veta att åkern på andra sidan landsvägen kallas ”Fuggan”.

–Jag vet inte varifrån namnet kommer, men alla gårdar hade sina fuggor, berättar **Karl-Erik Grahn**.

Vi passerar en skogsglänta med några björkar. Här låg byns dansbana, får vi veta. Flera i vandringssällskapet minns hur ungdomarna brukade ordna dans.

–Då behövdes inga högtalare, med ett dragspel kom man långt, konstateras det bland vandrarna.

Under en stillsam prome-

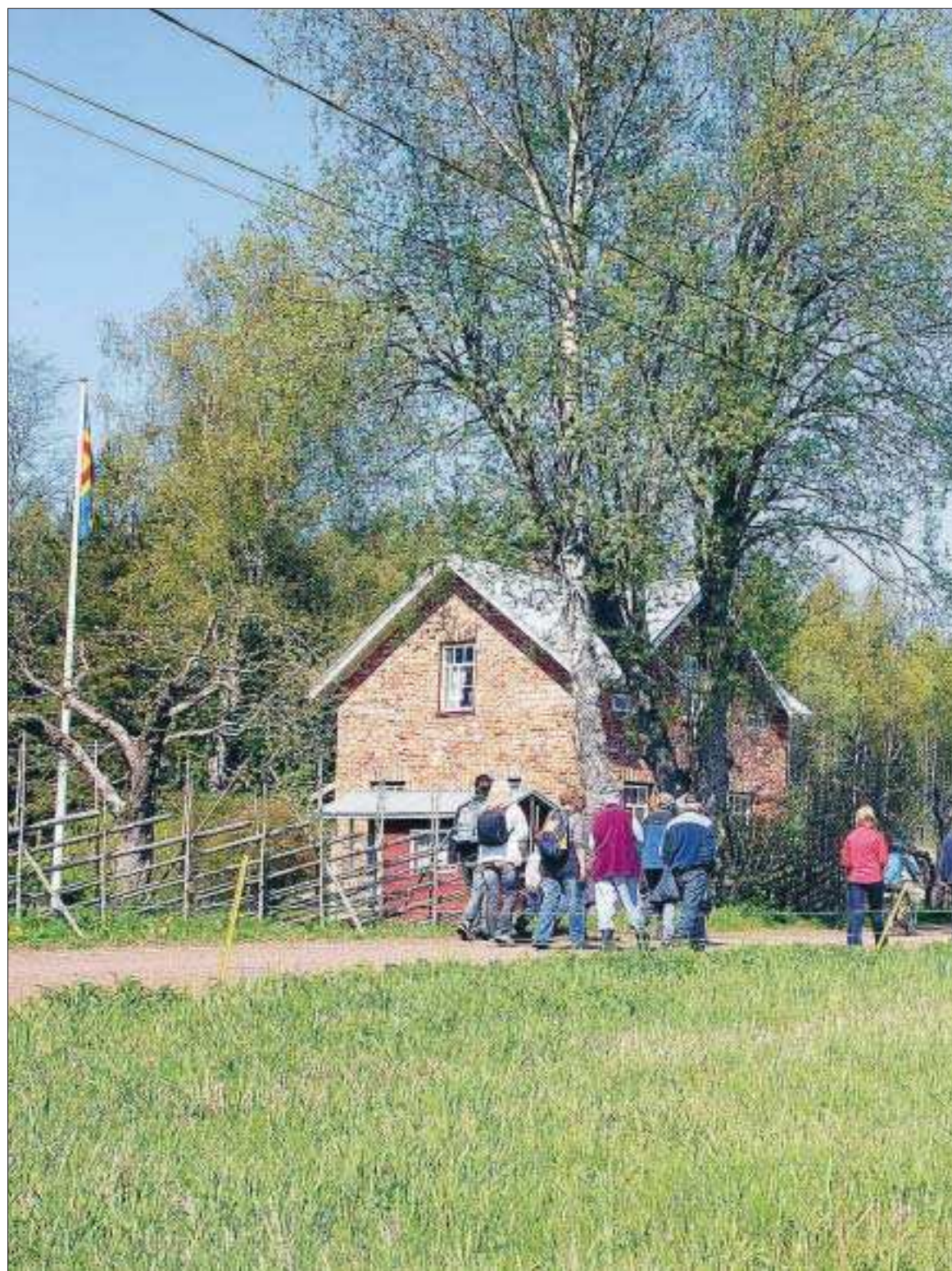

Många minnen. Karl-Erik Grahn delar med sig av många minnen och kunskap om trakten under vandringen i Lemland Granboda.

nad längs grusvägen är det svårt att tänka sig att en storindustri funnits i Bäckäng.

Bäckängs tegelbruk hade sina glansdagar under 1920-talet, då tillverkades uppemot 100.000 tegelstenar per år och det sägs ha varit Ålands då största tegelbruk. Bland annat Mariehamns kyrka och stads- huset är byggda av tegel från Bäckängs bruk.

Det var tre åländska herrar som startade bruket. Sjökapten **Karl Sviberg** i Rörstorp, bokhandlare **Fritjof Liewendahl**, Mariehamn samt diversearbetaren och

Bostad för tegelexperten. Uppemot 100.000 tegelstenar per år tillverkades i Bäckäng när bruket var riktigt bra kvalitet och 1924 flyttade tegelbrännare Viktor Forsman med familj från Pargas till Lemland. För

med hektisk historia

tegelbruk

polisen **Carl Markström**, Mariehamn.

I Bäckäng fanns leran och det var nära till vattnet, vilket var en förutsättning för tegelproduktion och transport.

Vi stannar vid tegelbrukets tjänstebostad.

–Det visade sig att det inte var helt lätt att laga bra tegel, så man annonserade efter hjälp utifrån. År 1924 flyttade tegelbrännare **Viktor Forsman** med familj från Pargas till Lemland. Forsmans bodde länge i det här huset, men nu bor här familjen **Roberts**, berättar Anna Grönholm, medan vi beundrar huset –som givetvis är byggt helt i tegel.

Vi viker av från grusvägen. Vid vägkanten och i skogen syns djupa diken och gropar.

–Här hämtades leran till teglet. Det var när leran tog slut som bruket upphörde. Min farfar jobbade på tegelbruket, jag har ännu kvar en liten askkopp av bränt tegel härifrån. Det är lite roligt,

som ett minne, säger **Regina Karlsson**.

Längre fram ser vi några trasiga tegelstenar och husgrundsrester som skvallrar om att det var här själva bruket låg. När verksamheten lades ner såldes det mesta till Björneborg, så av de tio torkladorna som stod på rad syns inga spår.

Men under några björkar syns fundament och lite stål från platsen där ångmaskinen stod. Maskinen användes för att blanda tegel, men den drev även en pärthyvel, en kvarn, en cirkelsåg, ramsåg och hyvleri.

–Det var åtta-tio personer som jobbade här när jag var barn, berättar Karl-Erik Grahn.

På andra sidan ängen når vi bäcken, den bäck som givit Bäckäng sitt namn. Via en något ranglig brokonstruktion tar vi oss över bäcken och följer en öppen stig genom skogen. Här gick järnvägen ner till Lumparn och ångbåtsbryggan. Fram och tillbaka längs rälsen

gick transporten av tegel. Vid bryggan väntade galeaser för att föra stenarna vidare.

–Men visst gick det även ångbåtar till Granboda, funderas det i sällskapet medan vi vandrar mellan träden.

Åter ute på grusvägen berättar Anna Grönholm att Granboda är en by som bevarat mycket av sitt ”gamla utseende”. På 1700-talet bestod byn av fem bondgårdar, en länsmansbostad och några torp.

Vi följer grusvägen mot två av de gamla gårdarna, Andersas och Pellas. På vägen passerar vi Jungåkra, i det lilla röda huset bodde **Märta och Jens Eriksson**. Två riktiga personligheter, givmilda och viktiga för många i byn berättas det i vandringssällskapet.

Än i dag används det uttryck som myntades av Märta:

”Det är som det är, sa Märta.”

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Här slogs tegel. I Lemland Bäckäng slogs tegel om somrarna och sågades virke resten av året. Observera att det ryker ur den högsta skorstenen, som var 24 meter hög. Två veckors tid tog bränningen. I den lägre skorstenen ljöd matvisslan över hela neiden. Mellan byggnaderna, bakom virket, skimtar några av de tio torkladorna. Bilden är troligen från brukets storhetstid på 1920-talet. Personer har inte gått att identifiera med säkerhet. Fotot har Nya Åland lånat tidigare från skeppgården Pellas.

Dolda rester. Gräs och sly döljer spåren av den industri som tidigare fanns i Bäckäng. Där ångmaskinen stod finns idag bara lite rester av en grund. Maskinen användes för att blanda tegel, men den drev även en pärthyvel, en kvarn, en cirkelsåg, ramsåg och hyvleri.

Avslutning i gröngräset. Efter vandring genom skog och by och ha sett det speciella ljuset över åkrarna i Granboda samlades vi för fika i Pellas trädgård. Då har vi sett både nya och gamla gårdar. På 1920- och 30-talet byggdes många nya hus i byn, av barn till dem som bodde i de gamla gårdarna. Det var sjöpengar eller Amerikapengar som betalade byggerna, får vi veta.

Det hade sina glansdagar. Det krävdes dock expertis utifrån för att få fram smans bodde länge i det här huset, som givetvis är byggt helt i tegel.

Fick stöd för biodieselpprojekt

Fick pengar. Blivande ingenjör Martin Nilsson från Sund ska utreda möjligheten att bygga en anläggning för biobränsle på Åland.

Martin Nilsson i Sund har beviljats landskapsstöd för att utreda möjligheten att bygga en anläggning för biobränsle på Åland.

Nilsson har beviljats stöd till 70 procent av kostnaderna för en utredning av förutsättningarna för en anläggning för flytande biobränsle. Det beviljade beloppet är har dock en maxgräns på drygt 44.000 euro.

Företaget ska också göra upp en affärsplan för biobränsleanläggningen.

Inget oljud

Anläggningen skulle i första hand producera biodiesel som utvinns av oljevaxter, till exempel solrosfrön och ryps. Bränslet framställs på samma sätt som matolja för att sedan förädlas ytterligare ett steg för

–Anläggningen för inget oljud, det är en stor fördel. Det finns idéer om var den kunde placeras, men det är

Naturlig energi. Biodiesel utvinns av till exempel ryps och till stor del är processen likadan som när man framställer matolja. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

inget som jag kan gå ut med i detta skede.

Biobränsleanläggningen skulle, om den blir verklighet, sysselsätta uppskattningsvis 3-4 personer. En av dessa är Martin Nilsson själv, vars examensarbete för maskinlinjen på Ålands yrkesskola nu kan gå in på fas två.

–Ja det är så jag har tänkt, att jag själv ska stå vid pressarna om anläggningen blir verklighet.

Exanensarbetet gjordes för

Ålands teknologicenter och Ålands försöksstation.

Lite dyrare

För tillfället är kunder av biodiesel främst större företag, till exempel bussbolag, som vill marknadsföra sig som miljövänliga.

–Det är ungefär en sådan kundkrets som är möjlig också för oss. Kunder som är inriktade på miljötänkande helt enkelt, för biobränslet är fortfarande lite dyrare än det van-

liga, konstaterar Nilsson.

En viktig förutsättning för en biobränsleanläggning på Åland är att det finns tillräckligt mycket råmaterial att tillgå, det är en av de punkter som utredningen kommer att fokusera på.

Utreds till nästa sommar

Utredningen och affärsplanen ska enligt den beviljade ansökningen göras under tidsperioden 28 juli till 24 juni nästa år.

I samma ansökning hade företaget också ansökt om stöd för en utredning av en biogas-anläggning och en landbase-rad fiskodlingsanläggning på Åland, men den delen beviljades inte stöd. Motiveringen är att stödordningens kriterium om bidrag till utveckling och förnyelse inte uppfylls vid utredning av sådana anläggningar.

SARA OTHMAN
sara.othman@nyan.ax

Örtblandningen Spice väntas bli olaglig i Sverige om två till tre månader. Huruvida Finland tar efter är ännu oklart.

Oklart om narkotika-klassning

■ Folkhälsoinstitutet i Sverige har föreslagit en narkotika-klassning av de verksamma substanserna i drogen Spice. Spice är en örtblandning som har ett cannabislignande rus. Drogen beställs över nätet och används framför allt av ungdomar.

Huruvida Spice kommer att narkotikaklassas även i Finland är ännu oklart, men **Birgitte Wahlsten** på missbrukarvården menar att länderna brukar följa varandra i den här typen av frågor.

–Jag skulle bli mycket förvånad om Finland inte följde Sveriges exempel, säger hon.

Hur utbredd är användningen på Åland?

–Det är svårt att säga, men från vad vi har sett verkar det inte vara någon populär drog. (ak)

Budgetdirektiv godkändes

■**HAMMARLAND.** Kommunstyrelsen har fastställt direktiv för budget och ekonomiplan för åren 2009-2011

Grundförutsättningen för budgetförslaget för år 2010 är att kommunens totala inkomster beräknas bli 6.633.000 euro med oförändrade skattesatser. Målet är att budgetförslaget skall uppvisa ett överskott om minst 5.000 euro.

Det skulle innebära att kommunen har en balanserad budget och ekonomiplan vilket borde innebära att kommunen klarar av finansieringen av verksamheter och investeringar under planperioden.

Hammarland konstaterar att budgetförslaget kommer att göras upp under försämrade förutsättningar. Kommunens inkomster kommer troligtvis att minska från budget 2009 till 2010 med 343.000 euro eller 4,92 procent. Det beror främst på att man tror att kommunen den sista december i år kommer att ha mer än 1.465 invånare, vilket leder till en sänkt landskapsandel med ungefär 400.000 euro. Även skatteinkomsterna för år 2010 är osäkra då det inte är känt hur den ekonomiska stagnationen påverkar skatteinkomsterna i kommunen.

Budgetdirektiven distribueras nu till kommunens nämnder. (ml)

Sänkt hastighet på Simskälaväg

■**VÄRDÖ.** Hastigheten på en del av Simskälavägen begränsas till 30 kilometer i timmen. Det beslöt kommunfullmäktige på sitt senaste sammanträde.

Vägen har ytbelagts och man befarar att körhastigheten genom byn på västra Simskälavägen ökar och med det även risken för olyckor. Därtill är vägen kurvig och sikten skymd. (ns)

Lättnad på Nygård efter tillbyggnad

Omsorgshemmet Nygård i Föglö Degerby, har numera plats för 19 personer. Med sex nya rum hamnar det totala antalet boendrum på 17.

Tillbyggnaden av omsorgshemmet Nygård på Föglö stod klar i början av maj. Förutom sex nya rum har hemmet även fått ett periodrum som ska kunna användas för palliativ vård, vård i livets slutskede.

–Vi har aldrig tidigare haft ett särskilt periodrum. Rummet har en egen ingång så att också anhöriga kan komma på besök och vistas där, säger **Etel Sundblom**, närvårdare.

Sundblom är lättad över att tillbyggnaden äntligen är färdig.

–Det har varit jobbigt för alla under tillbyggnadsarbetet. Speciellt för de som bor här.

Också matsalen är nyrenoverad med högt till tak och stora fönster som släpper in mycket ljus. Förutom lunch- och middagsserveringar ordnas där även sammankomster, allsångscaféer och födelsedagsfester.

–Vi har dessutom fått ett helt nytt och moderniserat kök. Det är en mycket vik-

Ny matsal. I den nya matsalen på Nygård är det högt till tak och stora fönster. Här ordnas sammankomster, allsångscaféer och födelsedagsfester.

tig del i verksamheten, säger Sundblom.

Ett behandlingsrum för fotvård, hårvård och massage har också tillkommit.

Nöjd. Närvårdare Etel Sundblom är glad över att tillbyggnaden är färdig.

Nytt kök. Köket på Nygård har fått ett rejält lyft. Det har blivit både större och modernare.

Text och foto:
AXEL KRONHOLM
redaktion@nyan.ax

Alltid nära dig
7.7-12.7

Lövbiff

av nöt inre stek kg **16,90**

Broilerlår 3 st

i marinad kg **2,69**

Taifun grillkorv

400 g (3,18/kg) pkt **1,59**

Lördagskorv i bit

..... kg **3,50**

Långsamofin hålkaka

320 g (4,84/kg) kg **1,55**

Syltmunk

70 g (9,29/kg) st **0,65**

Ålands specialost

..... kg **9,25**

Blandsaftkoncentrat

1 lit, 1+7 st **2,99**

JULI MÅNADS
PLUSSA
ERBJUDANDEN

Keiju margarin

400 g

MED PLUSSAKORT

(EP 2,48/kg) ask **0,99**

UTAN PLUSSAKORT

(EP 3,73/kg) ask **1,49**

Fairy diskmedel

750 ml

MED PLUSSAKORT

(EP 3,93/l) st **2,59**

UTAN PLUSSAKORT

(EP 3,30l) st **3,30**

Carlsbergs öl

0,33 lit, 24-pack burk

inklusive pant 3,60

MED PLUSSAKORT

(EP 2,06/lit) st **19,95**

UTAN PLUSSAKORT

(EP 2,61/lit) st **24,24**

Grandi saftdryck

2 dl

MED PLUSSAKORT

(EP 1,00/l) 10 st **2,00**

UTAN PLUSSAKORT

(EP 1,60/l) st **0,32**

Champinjoner

färska, 200 g

MED PLUSSAKORT

(EP 9,95/kg) ask **1,99**

UTAN PLUSSAKORT

(EP 12,45/kg) ask **2,49**

God betjäning. För dig.

• Mariehamn:	Citylivs	• Jomala:	Sven Mattsson
• Brändö:	Einar Holmberg	• Lumparland:	Matboden
• Geta:	Getaboden	• Vårdö:	Vårdö Närbutik
• Föglö:	Föglöbutiken	• Saltvik:	Kvarnbo Butiken

REA

Fantastiska
priser!

Just nu är butiken fylld med möbler och
inredning med upp till halva priset.
Skynda dig in och fynda bland soffor,
matplatser, sängar, lampor, textil, porslin
och utställningsexemplar. Vi ses!

Båt på traditionellt vis för modernt bruk

Byggd för hand. Jouni Jylhä har byggt gavelbåten i sin verkstad. Det har tagit ungefär ett halvår.

En nybyggd gavelbåt byggd av Jouni Jylhä ligger i Sjökvarteret i Österhamn. Det är en träbåt som byggts på traditionellt vis, men anpassad för dagens behov. –Jag har lagt till kajuta och motor från ursprungsmodellen, säger Jouni Jylhä.

Jungfruturen är inplane-rad denna vecka och det är egentligen bara motorn som skall monteras innan den är redo för premiären. –Jag har jobbat på den i ungefär ett halvår, säger Jouni Jylhä. **Vad är det för modell?** –Man kan säga att det är en gavelbåt, men även en skötbåt. Den är Flodininspirerad

Träbåt. Gavelbåten är byggd på traditionellt vis. Kajutan och motorn har lagts till för att göra båten mer passande för dagens behov. Det var en läsare som tipsade Nya Åland om nybygget.

från varvet i Åbo. Det är en Föglömodell från början, säger Jouni Jylhä. Ursprungsmodellen saknar motor och kajuta, men köparen **Jouko Mecklin** ville ha de bekvämligheterna för att få ut det mesta av båten. Modellen är nämligen inte tänkt för mer än dagsturer och vill man ut på längre seglatser är detaljer som en

torr plats att förvara packning samt motor om vinden tryter viktiga. –Den här modellen kom som ett mellanting mellan bruksbåt och nöjesbåt, säger Jouni Jylhä. För att få plats med både motor och kajuta gjorde Jouni Jylhä båten större än vad originalritningarna visade.

Hur lång är båten? –Jag har inte mätt den exakt, men den borde vara kring sju meter, säger Jouni Jylhä. Jouni Jylhä, nu bosatt på Åland, har tidigare jobbat vid sjöfartsmuseet i Åbo där han mest har gjort restaureringsarbeten av museifartyget Sigyn. Båten ska seglas till största del i Ålands skärgård. Köpa-

ren Jouko Mecklin är nämligen sommarälänning. **Tävling** Glöm inte bort att delta i Nya Ålands sommartävling ”Ålands vackraste båt”. Skicka in ditt bidrag till redaktion@nyan.ax eller per post till Nya Åland, Pb 21, 22100 Mariehamn. Tänk på att hela båten ska synas från sidan. Märk ku-

vertet ”Vackraste båten”. Det går också bra att komma in med din bild till Uppgårdsvägen 6 i Dalbo. Tävlingen pågår till den 1 september. Vi kommer att publicera alla bidrag under sommarens lopp. **JOHAN ORRE** johan.orre@nyan.ax **Foto: ANDREAS DIENERT** andreas.dienert@nyan.ax

Följ årets snipäventyr på nätet

I år är det femårsjubileum för Snipäventyret. Fyrtio båtar är anmälda till årets äventyr som går att följa på internet via Nya Ålands webbkamera.

Den 11 juli klockan 13.00 startar de deltagande sniporna från Bomarsund. Båtarna sätter då kurs mot Yxskär där de kommer att lägga till i en naturhamn och tillbringa första natten där. I onsdags var fyrtio båtar anmälda. –Det är jätteroligt att så många anmält sig, säger **Johan Sjölund** som var den som drog igång Snipäventyret för fem år sedan. Dagen därpå bär det av till Houtskär. Där kommer sniporna att inviga en nybyggd brygga vid Skärgårdsmuseet. Dessutom blir det dans, musik och underhållning. –Ungdomsföreningen är inblandad också. Invigningen är i samband med Houtskärsdagarna som blir en hel dag längre på grund av oss, förklarar Sjölund. **Kim Palén**, ordförande i

Ålands trämotorbåtar r.f., tycker att det är roligt att de boende på Houtskär visat så stort intresse för Snipäventyret. –Det är kul att vi far till Åbolands skärgård och får exportera åländsk kultur. **Hawaiiafton** Tredje dagen bär det av från Houtskär söderut, förbi Korpo och ner till Österskär där årets temakväll hålls. –Österskär är ett fantastiskt ställe, säger Sjölund. Palén berättar att årets tema är Hawaii. –I fjol var det ganska populärt när vi hade piratafton och alla klädde ut sig och hade piratflaggor på båtarna. Speciellt barnen tyckte att det var roligt med skattjakt och andra lekar. I år får folk klä sig i Hawaiikläder och smycka båtarna. Kanske får vi se lite bastkjolar och kokosnötter också – bara fantasin sätter gränserna, säger Palén. På tisdagen startar båtarna redan klockan fem på morgnen och tar sikte mot Föglö.

Sista kvällen blir det dans och fest på Lillängen. Sjölund utlovar dessutom en stor överraskning i samband med festligheterna, men vad det är vill han inte säga. Sista dagen kör de genom Lumparsund och gör sedan ett paradliknande intåg till Sjökvarteret där snipäventyret når sitt slut. **Webbkamera dygnet runt** Nya Åland kommer att rapportera från Snipäventyret på flera sätt. Dagliga rapporter från äventyret publiceras i tidningen och på hemsidan. Det ska finnas en särskild avdelning för SMS och MMS från Snipäventyret. Dessutom kommer en webbkamera att placeras i fören på en av båtarna och sända till Nya Ålands hemsida dygnet runt. –Webbkameran kommer att bli en succé. Det är jätteroligt att folk kan sitta hemma på fasta Åland och titta på oss över nätet, säger Sjölund.

AXEL KRONHOLM redaktion@nyan.ax

Femårsjubileum. Det är för femte året som Snipäventyret ordnas. Fyrtio båtar är anmälda och Nya Åland bevakar äventyret både i tidningen och på nätet. Foto: ERKKI SANTAMALA

Berätta om ditt Snipäventyr!

Nya Åland ordnar en text- och bildtävling för deltagarna i Snipäventyret. Skicka in en bild, tagen med mobil- eller digitalkamera, och en text på högst 140 teck-

en. Bilden och texten skall sammanfatta snipan, äventyret, magin och stämningen. Skicka in text och bild till oss på mobilnummer 0457 323 44 44, märkt SNI-PAN. Vi publicerar bidragen

i tidningen vartefter de kommer in och utser en vinnare. Vinnaren får, förutom ära och berömmelse, ett mycket tjugigt pris. Prisutdelningen sker på Föglö, sista kvällen av Snipäventyret.

DANSSUPÉ

MENY

Skärgårdsbakelse med räkor,
kallrökt lax och sikrom

Marieparks Chateaubriand m.
Cognacs – grönpepparsås och
Rosmarinpotatis

Vitchokladmousse med
limemarinerade jordgubbar
och passionsfrukts sorbet

Fri entré för alla supégäster!
3-rätter 42€ 2-rätter 38€
Ring och boka bord på 13713

Välkomna till Mariepark!

ARVINGARNÄ

LÖRDAG 11.7 kl. 20 supé från kl. 18

Entré 10€ - fri entré för supégäster - boka supé på 13713

Förköpsbiljetter finns på Shell Select i Mariehamn

MARIEPARK
RESTAURANG FESTVÅNING

Se det med egna ögon

Åland24's
Sommar-TV

Sommaren betyder mer tid för
goda böcker. Katarina Gäddnäs ger
dig varje dag boktips i Sommar-TV.

Boktips

med Katarina Gäddnäs

Måndag-Fredag 18.30 19.30 21.30 22.30 23.30

Se tidigare sändningar på www.aland24.ax

Maria Nykvist

Epost: maria.nykvist@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

Allsvenskt intresse för Arajauri

FOTBOLL. Enligt uppgift till Nya Åland har allsvenska klubbar visat intresse för IFK Mariehamns mittback Paulus Arajauri.

Senast i matchen mot VPS i söndags, uppger en källa, ska en representant för Trelleborgs FF ha funnits på plats för att se honom spela.

Paulus Arajauris kontrakt med IFK Mariehamn går ut när säsongen slutar i höst, men redan nu är spekulationerna i gång om att han kan vara på väg västerut. Samtidigt pågår en dialog mellan honom och IFK Mariehamn.

Förhandlar du med IFK om att förlänga kontraktet?

–Det är ingenting som är klart just nu utan vi diskuterar fortfarande.

Vilka andra klubbar har visat intresse?

–Det är ingenting jag kan prata om.

Enligt källor till Nyan fanns det representanter från åtminstone en allsvensk klubb på plats under matchen mot VPS på WHA i söndags för att se dig spela. Vad vet du om det?

–Det där vet jag ingenting om. Det är inget jag kan bekräfta. **Vad tidningen erfar var det Trelleborgs FF som fanns på plats. Stämmer det?**

–Som sagt jag vet inte.

Fakta/ Spelarkontrakt

■ Om en spelares kontrakt har gått ut eller om det går ut inom sex månader har spelaren rätt att diskutera med andra klubbar. När en spelares kontrakt har gått ut har spelaren rätt att fritt byta klubb.

■ Ett finländskt lag kan kontraktera en spelare från ett annat lag enbart under den tid som det så kallade transferfönstret är öppet. Det finländska transferfönstret sträcker sig från den 1 mars till den 30 april samt från den 1 augusti till den 30 augusti. Kontraktslösa spelare kan dock kontrakteras även under andra perioder.

■ Ett finländskt lag kan sälja spelare utomlands även under andra tider. Vid försäljning är det transferfönstret i det land som spelaren flyttar till som gäller.

Källor: Finska fotbollsforbundet och FIFA

Trivs bra. Om målvakten Gustav Långbacka och Paulus Arajauri inte har så mycket att avslöja om eventuella anbud, så har båda desto mer att säga om hur bra de trivs i IFK.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

I Fotbollssverige spekuleras det just nu att Trelleborg FF är på jakt efter en ny mittback eftersom de ser ut att förlora en av sina. Men TFF:s klubbdirektör Lasse Larsson säger sig inte veta någonting om att klubben är intresserad av Arajauri.

–Det är inget jag vet något om. Och vad det verkar nu får vi kanske behålla Rasmus Bengtsson ändå, säger Larsson

Inte heller IFK:s klubbdirektör Peter Mattson säger sig veta någonting.

–Det är i så fall mer än jag vet, säger han.

Om du byter klubb är det i så fall bara klubbar utanför Finland som du är intresserad av att spela för?

–Jag kan inte svara på det innan jag har fått ett konkret bud att ta beslut till, säger Arajauri.

Skulle det vara aktuellt att spela i en klubb i Superettan eller är det minst allsvensk nivå du siktar på?

–Finska ligan håller mycket bättre klass än Superettan så då stannar jag hellre i ligan.

Hur ser du på framtiden?

–Självklart blickar jag framåt i karriären, men jag har ingen panik för jag har inte bråttom. Jag trivs i IFK och stannar gärna ett tag till, och jag tycker att det är roligt att det går så bra för laget just nu.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Fyra frågor till sju IFK-are

Tio IFK Mariehamn-spelare har kontrakt som går ut den här säsongen.

Tamas Gruborovics förnyade sitt, om Paulus Arajauri finns allsvenska rykten.

Till de övriga, utom Mika Niskala som inte gick att nå, ställde vi fyra frågor:

1. Förhandlar du om ett nytt kontrakt för tillfället?
2. Vad vet du om din framtid?
3. Trivs du i IFK Mariehamn?
4. Har någon annan klubb varit i kontakt med dig?

Mika Niskala

■ Niskalas kontrakt går också ut under 2009, men han har inte gått att nå för en kommentar.

Alexandros Pappas

1. –Nej, vi har inte börjat förhandla om någon ännu.

2. –Vi får se sen om IFK fortfarande är intresserade och om de tycker att jag gör mitt jobb bra. Som fotbollsspelare finns det flera alternativ som kan vara intressanta.

3. –Jag trivs med allt på Åland –mina medspelare, klubben, fansen.

4. –Jo, det finns intresserade klubbar som har varit i kontakt med mig.

Johan Carlsson

1. –Just nu har det inte inletts några förhandlingar.

2. –I morgon är det fotbolls träning, nästa lördag är det match. Så mycket mer vet jag inte.

3. –Jo, det måste jag säga att jag gör. Det har varit ett kanonår så här långt.

4. –Nej, jag har ingenting hört.

Simon Enqvist

1. –Jag har inte hört någonting ännu.

2. –Jag vet inte riktigt hur det blir.

3. –Jo, jag trivs i klubben.

4. –Det svarar jag inte på.

Gustav Långbacka

1. –Det där är inget som jag vill kommentera i nuläget.

2. –Ingenting desto mera. Jag ska skriva färdigt min gradu nu och sen skulle det vara kul att satsa på fotbollen några år.

3. –Jag trivs bra. Vi har ett otroligt bra gäng och människorna här är trevliga.

4. –

ECKERÖ LINJEN - SCRAMBLE

Söndag 12 juli kl. 12.00

3 manna lag

(min hcp 40, en singel)

Fina priser

Sista anmälningsdag
fredag 10.7.2009 till golfshoppen
eller via hemsidan
www.eckerogolf.com

ECKERÖ LINJEN

”Daniel Sjölund är en av seriens bästa playmakers.
SIMON BANK, AFTONBLADET

I IFK minst ett år till. Peter Mattsson, närmast, och Tamas Gruborovics har kommit överens om att förlänga kontraktet med ett år.
Foto: JONAS EDSVIK

Gruborovics förlänger med IFK

– och i dag kommer ytterligare en spelarnyhet

FOTBOLL. Tamas Gruborovics har förlängt sitt avtal med IFK Mariehamn med ytterligare ett år. Det nya avtalet innebär att han stannar på Åland åtminstone fram till 30 november 2010.
–Det känns bra. Nu vet jag att jag har kontrakt och kan därför fokusera på mitt spel, säger Gruborovics.

IFK Mariehamns för tillfället bästa målskytt, mittfältaren Tamás Gruborovics har skrivit på för ytterligare ett år med IFK Mariehamn.

–Jag har hittat ett lag som jag trivs i och där jag har fått möjlighet att visa mina styr-

kor. Jag kan inte tänka mig något bättre alternativ i Finland, säger han.

Har andra klubbar varit i kontakt med dig?

–Ja, det har det, men jag har inte varit intresserad. IFK är mitt första alternativ, säger han.

IFK:s klubbdirektör Peter Mattsson är nöjd med det nya avtalet eftersom de redan från början velat teckna ett tvåårskontrakt med Gruborovics.

–Vi är mycket nöjda med att Tamas har förlängt sitt kontrakt. Vi gillar Tamas och han i sin tur trivs väldigt bra i IFK och på Åland, så det är en bra deal för båda parter, säger Mattsson.

Ett nytt avtal

Mattsson kan också bekräfta att ytterligare en nyhet angående en spelare blir offentlig idag, men vill inte gå in närmare på vad det gäller.

Så ytterligare ett kontrakt med en spelare skrivs på idag?

–Jag kan inte kommentera vad det gäller förrän det är klart.

Eller handlar det om en testspelare?

–Det gör det inte. Vi har inte börjat fundera i de banorna ännu, säger han.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Wilhelm Ingves

1. –Det där får du fråga Peter Mattsson (IFK:s klubbdirektör) om. Vi för diskussioner men mer än så vet jag inte.

2. –Jag går klart skolan i jul så innan dess händer inget.

3. –Jag tycker att det är bra att spela i IFK, men det skulle också vara kul att pröva på någon annan klubb.

4. –Inte vad jag vet.

Fredrik Appel

1. –Jag har inte hört något och det är ingenting som vi har diskuterat.

2. –Jag vet faktiskt inte.

3. –Jo, jag trivs så vill de förlänga så stannar jag gärna.

4. –Nej, det har det inte.

Patrik Rikama

1. –Det där är helt öppet för tillfälleT.

2. –Jag vet ingenting och jag tänker inte alls på den saken just nu. Jag satsar allt på den här säsongen nu.

3. –Absolut. Jag känner att både jag och laget kan gå framåt.

4. -

Tre dopningstester under öspelen

■ ÖSPELEN. Eftersom International Island Games Association numera är medlemmar i anti-dopningsbyrån Wada, utfördes dopningstest under årets öspel. Dopningstesten, de första i öspelssammanhang, var

sammanlagt tre till antalet och idrottarna valdes ut med slumpens hjälp.

På förhand bestämde man nämligen att vinnaren i damernas höjdhopp, det förlorande paret i en av de matcher som spelades i ten-

nisens mixedturnering under onsdagen samt en av deltagarna i det vinnande laget i judons lagtävling skulle testas.

Testen har nu skickats iväg på analys och resultat väntas om tre till fyra veckor. (mp)

Fotbollsdomarna trivdes under öspelen

■ FOTBOLL. Enligt Styrbjörn Oskarsson, fotbollsdomaransvarig, trivdes domarna under öspelen.

–Responsen från domarna har varit jättepositiv, säger han.

Sammanlagt 35 domare från Åland, riket och Sverige skipade rättvisa i fotbollsturneringen.

–För många av dem var det något helt annat än de hade

väntat sig. De hade inte väntat sig att det skulle vara så stort, säger Eriksson som menar att antalet domare precis räckte till för att klara öspelturneringen. (mp)

Åländska hästar vann 20.000 var

■ TRAV. Det var en bra dag för de åländska travhästarna i söndags. Annika Skaglund's Unable to Speak vann ett lärlingslopp över 2.140 meter med voltstart i Eskilstuna och inkasserade med det 20.000 kronor i prispengar. Segertiden blev 1.18,4 och i sulkyn satt lärlingen Jörgen S Eriksson.

Samma dag kom Sigvard Helsings Ladyhus Emil på en andra plats i ett V65-lopp på Eskilstuna. Med Pasi Aikio i sulkyn blev det en ny rekordtid på 1.13,5 och ägaren fick 20.000 kronor.

–Pasi Aikio låg kvar i andra ytter, 1.000 meter öppnades på 1.13,1, då avancerade Aikio fram med Ladyhus

Emil och kopplade greppet och såg ut att gå emot en klar seger in på upploppet. Men precis före mållinjen kom Pamona och Hans-Owe Sundberg ikapp och kunde vinna över ålänningen med en dryg halv längd på tiden 1.13,4 och inkassera 40.000 sek, skriver Ålandstravets hemsida. (mt)

Spelarbrist i TamU

■ FOTBOLL. Fotbollsligaklubben Tampere United brottas inte enbart med dåliga resultat. Laget lider numera också av akut spelarbrist. På lördagen tvingades Sakari Saarinen och Henri Schewel-eff lämna planen i mötet med JJK.

–Vi har 8–9 spelare borta,

varav sju tillhör stommen i laget. Redan mot Inter i onsdags miste vi två spelare, Chris James och Jaska Savolainen, sade chefstränare Ari Hjelm efter 1–0-hemmasegern över JJK.

–Vi kan inte annat än tacka samarbetsklubben Ilves, som låter oss använda deras unga

spelare. I dag hade vi ju också juniorerna Ilari Ruuth, Jesse-Juho Kuusisto och Jusu Karvonen på plan mot slutet av matchen, fortsatte han.

Hjelm har huvudbry inför cupmötet med Jaro på torsdag. På lördagen fruktade han att TamU inte får ihop ett helt lag till matchen. (FNB)

”Dajas” Djurgården drog längsta strået

■ FOTBOLL. Daniel ”Daja” Sjölund's Djurgården tog tre poäng när laget i söndags mötte seriefyran Helsingborg på hemmaplan. Matchen slutade

2–1 och ”Daja” spelade hela matchen på DIF:s mittfält.

Djurgården ligger för tillfället på 14:e plats i tabellen. (mp)

Christina Gustafsson vann Hasses Kanna

■ GOLF. Christina Gustafsson vann poängboogeyklassen i golftävlingen Hasses Kanna

som spelades vid Ålands golfklubb i söndags. I slagtävlingen segrade Jonathan Mörn. (mp)

Malmberg med i Salospelen

■ SKYTTE. Skytten Jan Malmberg deltog i helgen i Salospelen. I vildsvin normallopp slutade Malmberg tolfte med resultatet 548 poäng. I vildsvin blandlopp återfanns han en placering högre upp i

resultatlistan med 248 poäng.

I älg enkelskott sköt Malmberg 347 poäng vilket räckte till ännu en elfteplats. I älg dubbelskott blev det en åttondeplats efter att Malmberg skjutit i hop 350 poäng. (mp)

Sportens kom ihåg

■ **IF Fram-skidning:** Rid-darklintsloppet på rullskidor/inlines torsdag 9 juli 19.30 vid Ödkarby skola. Efteranmälning och hämtning av nummerlapp 9 juli 18.30-19.00 vid starten. Klasser: Allmän herr och damklass klassisk stil 25 km, motion H/D fristil/inlines 25 km, junior H/D 14, 16 fristil/inlines 6 km. 1.a deltävlingen i ”Rullskidscupen” 2009. Mer info: www.idrott.aland.fi/skidningaland.

■ **IF Åland-orientering:** Nyanbommen motionsorientering torsdag 9 juli i Kärlingsund Resort & Conference kl. 18-19. Emit

■ **MSF:** Seglingskurser: Vecka 29: Seglarskola för nybörjare i Optimistjolle, fr. 7 - 12 år, Tjejernas egen seglar- och snurrebåtskurs,

15 -17 år. Vecka 32: Seglarläger på lilla klubbholmen ”Seglarnästet”. Ålder fr. 8 år uppåt. Kontakta Jonte Henriksson: 040-7553480, john.henriksson@abo.fi

■ **Nia träning:** Sommar-Nia på Uncan, OBS ny tid! 17:45 - 19:00 tisdag och torsdag. Välkomna med ny som gammal!

■ **AMK-folktrace:** Viktigt möte för folktraceavdelningen. Måndag 13 juli 18.30 på klubben i Norrböle. Alla upp! Vid frågor ring Åse 04575243908.

■ **Ålands Idrottsdistrikt:** ÅID: s kansli håller semesterstängt 13-26 juli. Under tiden 6-9 juli, samt 27 juli-2 augusti håller kansliet öppet kl. 9-14, fredagar stängt.

Tipsa

SPORTEN

dygnet runt

Tel 0457 324 4444

nyan.ax

! Pizzakungen **Rabbe Grönbloms** rederi RG Line som kör mellan Vasa och Umeå gick på plus förra året. Rederiet har varit förlustbringande i två år men 2008 var rörelseresultat 1,3 miljoner euro på plus.

riksnytt

! Det går fortfarande trögt för bilhandeln i Finland. I juni registrerades drygt 17000 nya fordon, av dem var knappt 8800 personbilar. Det betyder att nyregistreringarna var 28 procent färre än under samma period i fjol.

Läkemedel av blågröna alger och björknäver

HELSINGFORS. Forskare i USA har hittat ämnena i cyanobakterierna, det vill säga de blågröna algerna, som kan utvecklas till läkemedel.

Även i Finland har man gjort framsteg inom ramen för ett internationellt projekt som nu avslutas.

–Vi har bara skrapat på ytan av skattkistan cyanobakterier, säger akademiprofessorn **Kaarina Sivonen** på Helsingfors universitet.

Sivonen har tillsammans med **Jouni Jokela** och **Matti Wahlsten** letat efter bioaktiva ämnen, det vill säga gifter, i de blågröna algerna.

–Ett gift är ett gift om man ger för mycket av det, men ett läkemedel om man ger mindre av det, sammanfattar Sivonen.

Inom tio år

De finländska forskarna hittade ämnen som kunde utvecklas till läkemedel mot leukemi och leversjukdomar. Men det tar årtionden innan forskningsfynden finns i en burk på apotekets hylla.

Kan eventuellt bota. Finländska forskare har i alger hittat ämnen som kunde utvecklas till läkemedel mot leukemi och leversjukdomar. I USA kan det finnas läkemedel gjorda av blågröna alger redan inom tio år.

Arkivfoto: TORE LINDHOLM

Sivonen tror att man i USA kan komma med läkemedel av blågröna alger redan inom tio år.

–Deras forskning är så mycket längre hunnen än vår, berättar Sivonen.

Mot hiv

Björknäver är ett annat lovande naturmaterial. **Jari Yli-Kauhaluoma**, professor i läkemedelskemi vid Helsingfors uni-

versitet, berättar att näver är en stor resurs för läkemedelsindustrin.

Nästan en tredjedel av nävern utgörs av betulin, som används för ett hiv-läkemedel som utvecklats i USA. Betulinet för det här preparatet har isolerats från den kinesiska växten syzygium claviflorum. Denna växt innehåller bara lite betulin. I Finland råder det alltså ingen brist på råvaran.

–Näver är ett typiskt avfall från skogsindustrin. Från en massafabrik får man cirka 3000 ton betulin i året, berättar Yli-Kauhaluoma.

Betulinderivat har också visat sig ha en förmåga att förebygga parasitsjukdomen leishmania. Cirka en miljon människor insjuknar årligen i sjukdomen som förstör immunsystemet och 60.000–100.000 dör av den.

Industrin är med

Det är inte ovanligt att man utvecklar läkemedel ur naturämnen. Professor **Raimo K. Tuominen**, som koordinerat forskningsprojektet som har 25 samarbetspartners i 12 europeiska länder, uppskattar att mer än 70 av dagens läkemedel ursprungligen varit naturämnen.

Men att förädla dessa preparat till läkemedel kräver resurser och då gäller det att få med sig industrin. Tuominen är säker på att industrin kommer att bli intresserad av rönen om blågröna alger och näver.

–Möjligheterna är goda. I det här projektet har vi lämnat in många patentansökningar och de har också godkänts, säger Tuominen.(FNB)

EU-direktiv: Körkortet bör förnyas oftare

HELSINGFORS. Körkort kommer i framtiden att vara i kraft en kortare tid och det innebär högre kostnader.

Enligt ett förslag på EU-nivå ska personbilskörkortet vara i kraft i femton år och lastbilskörkortet i fem år.

Orsaken är ett EU-direktiv som gör korten tidsbestämda. Det är inte ännu klart vad de tidsbestämda körkortet kommer att kosta för bilister.

Nuförtiden kostar det första körkortet 60 euro. Om man är tvungen att förnya kortet tre gånger före man fyller sjuttio år kommer kostnaderna att röra sig kring minst ett par hundra

euro. Lastbilskörkortet skulle kosta ännu mera.

–Grundprincipen är att oberoende av vilket tillstånd det är frågan om, betalar den som ansöker alla kostnader som uppstår. Det kan sedan vara frågan om kostnader som har med arbetskraft, datasystem eller andra kostnader att göra, säger överinspektör **Minna Gråsten** vid Inrikesministeriet.

Fördubblas

De tidsbestämda körkortet ökar även polisens arbetsbörda om det även i fortsättningen kommer att vara polisens uppgift att utfärda dem. Polisen kommer att få flera körkortsansökningar och enligt uppskattning kommer an-

sökningarna att fördubblas på lång sikt.

Nu beviljas det cirka 370.000 körkort per år, men år 2043 blir motsvarande siffra närmare 700.000.

Lagstiftningen som följer direktivet träder i kraft år 2013. Alla körkort enligt nuvarande modell byts ut till nya senast år 2033.

Mera personal

Det tar enligt Gråsten ungefär 25 minuter för polisen att behandla en körkortsansökan. Tiden innehåller inte själva framställningen av kortet, detta sköts externt.

Om förfarings sättet med körkortsansökningarna inte utvecklas på något sätt, till ex-

empel elektroniskt, kommer behandlingen på lång sikt att ta 145 årsverken mot nuvarande 80 årsverken.

–Vårt informationssystem är ännu inte i sådant skick att vi kunde utveckla den elektroniska servicen så mycket, säger Gråsten.

Till exempel i Sverige är det möjligt att ansöka om körkort elektroniskt och även leverera fotografier på det sättet.

–Så blir det säkert också i Finland i framtiden, eftersom det är lätt och flexibelt för den som ansöker om körkort. Dessutom kommer myndigheterna inte att få mera arbetskraft och därför är det också nödvändigt att utveckla tillvägagångssättet. (FNB)

Ekonomi

Höga livsmedelspriser sänkte lantbruksstödet

HELSINGFORS. De höga livsmedelspriserna minskade subventionerna till lantbruket en aning i fjol. De olika jordbruksstöden sjönk i industriländerna till 257 miljarder euro, vilket är 9 miljarder euro mindre än året innan, uppger industriländernas organisation OECD.

Lantbruksproduktionens värde ökade rekordartat tack vare att marknadspriserna steg. Enligt OECD steg värdet till 756 miljarder euro. Stödets andel av värdet på jordbruksproduktionen sjönk med drygt en procentenhet till 34 procent.

OECD uppskattar att stöden ökar igen när priserna sjunker

på världsmarknaden. Detta beror både på att gränsskyddet ökar och att det inhemska stödet höjs. OECD räknar med att lantbruket kommer att klara av den ekonomiska krisen bättre än många andra sektorer.

Konsumenterna betalade 96 miljarder euro i lantbruksstöd i form av höjda livsmedelspriser i fjol. Av skattemedel betalades 175 miljarder euro ut i stöd. En faktor som minskade nettostödet var att det offentliga fick in nästan 14 miljarder euro i budgetinkomster från lantbruket.

De rekordhöga livsmedelspriserna på världsmarknaden minskade på prisskillnaderna mellan industriländernas skyddade inre marknader och världsmarknaden. De priser som producen-

terna i industriländerna fick var i medeltal 27 procent högre än världsmarknadspriset. På två år hade skillnaden krympt med 9 procentenheter. Det direkta stödet till lantbruket sjönk i fjol till 182 miljarder euro.

Snedvridande

Trots de stegvisa reformerna inom lantbrukspolitiken har randelen direkt stöd andel förblivit hög. Det är den sortens stöd som har de mest snedvridande verkningarna på marknaden.

Direkta stöd var viktigast för produktionen av ris, socker och boskapsprodukter. De här produkterna har också den mest slutna och skyddade marknaden. De största stöd-

summorna gick till kött- och fjäderfäproduktionen.

De höga världsmarknadspriserna betydde att skillnaderna mellan producentpriserna i industriländerna och världsmarknadspriserna på vete, majs och annat spannmål krympte till endast några procent. För ryp var världsmarknadspriset i stort sett det samma som producentpriset. Europeiska unionen förblev den överlägset största utbetalaren av jordbruksstöd i fjol. EU betalade ut 45 procent av alla lantbruksstöd i industriländerna. EU betalade 115 miljarder i lantbruksstöd varav 103 miljarder var producentstöd. Producentpriserna var 33 procent högre än världsmarknadspriserna. (FNB)

Världen just nu

Robert McNamara död

■WASHINGTON. USA:s ex-försvarsminister **Robert McNamara**, en av arkitekterna bakom Vietnamkriget, är död, rapporterar tidningen Washington Post. Han blev 93 år gammal.

McNamara var USA:s försvarsminister från 1961 till 1968. Därefter blev han chef för Världsbanken 1968–1981. (FNB–AFP)

Danskar fruktar ”raskrig”

■KÖPENHAMN. Nästan två av tre danskar fruktar att konflikten mellan mc-gänget Hells Angels och invandargång håller på att utvecklas till ett ”reguljärt raskrig”. Det visar en opinionsmätning gjord av Megafon för tidningen Politiken och danska TV2.

Hela 65 procent av de 1474 tillfrågade håller helt eller delvis med påståendet att konflikten kan bli värre med gatustrider och oroligheter.

Mätningen visar att kvinnor är mer oroade än män. Störst är oron bland folk som inte bor i huvudstadsområdet trots att det är där som konflikten märkts mest.

Den danska polisens underrättelsetjänst (NEC) tror dock inte att rasoroligheter är ett troligt scenario i Danmark. (FNB–TT–Ritzau)

Presidenter träffades

■MOSKVA. USA:s president **Barack Obama** har välkomnats av president **Dmitrij Medvedev** i Kreml, meddelade den statliga ryska televisionen på måndagen.

Vid presidenternas förhandlingar stod främst nedrustningsfrågor på agendan. Obama och Medvedev försöker också hitta fram till en gemensam ståndpunkt då det gäller konflikthärdarna i Iran, Afghanistan och Nordkorea.

De två statscheferna träffades för första gången den 1 april då industristaterna i G20-gruppen höll ett toppmöte i London. (FNB–DPA)

Beskyller väst för arrogans

■TEHERAN. Irans högste ledare ayatolla **Ali Khamenei** avråder väststaterna från att blanda sig i Irans inre angelägenheter, meddelar den statliga televisionen i Teheran.

Han beskyllde väststaterna för arrogans och sade att det kommer ett svar från Iran om inte kränkningarna upphör.

–en iranska nationen kommer att reagera (på en inblandning), sade Khamenei.

Den iranska ledningen kritiserar främst USA och Storbritannien för att ha uppviglat till oroligheter i Teheran och andra storstäder – vilket länderna tillbakavisar.

Oroligheterna bröt ut i juni efter det att den sittande presidenten **Mahmud Ahmadinejad** återvalts till president i ytterligare en period. (FNB–Reuters–AFP)

USA ger Israel fria händer

■WASHINGTON. USA tänker inte hindra Israel om det skrider till aktion mot det iranska kärnprogrammet. Det lovar vicepresident **Joe Biden** i en intervju för tv-kanalen ABC. Biden påpekar att Israel är en självständig stat och beslutar självt om sitt agerande.

–Vi kan inte diktera för ett fritt land vad det får göra om landet kommer till den slutsatsen att det är hotat, sade Biden.

Israel är kategoriskt emot Irans kärnprogram och premiärminister Benjamin Netanyahu har inte uteslutit möjligheten av en militär aktion mot Iran. Enligt information i helgen skulle också Saudiarabien ge sitt tysta samtycke till att Israel använder dess luftrum vid en eventuell attack mot Irans kärnanläggningar. (FNB–AFP–DPA)

Över hundra döda i kravaller

■PEKING. Åtminstone 140 människor har dödats i kravaller i nordvästra Kina, uppger de lokala myndigheterna. Kravallerna bröt ut i den muslimskdominerade provinsen Xinjiang i går.

Över 800 personer har skadats. Enligt nyhetsbyrån Xinhua har flera hundra personer gripits och man letar fortfarande efter tiotals. En statlig tv-kanal visade dramatiska bilder från kravallerna, med brinnande fordon och misshandel.

Oroligheterna började i samband med en uigurisk demonstration i provinshuvudstaden Urumqi. Enligt nyhetsbyrån AFP har stora mängder kravallpoliser kommenderats till området i dag, och de muslimska stadsdelarna har spärrats av.

Provinsmyndigheterna anser att kravallerna leddes av uigurledaren Rebiya Kadeer, som lever i exil i USA, medan uigurerna anklagar polisen för att överreagera och skjuta vilt mot demonstranter.

Den uiguriska minoriteten i Kina har redan länge anklagat den kinesiska regeringen för diskriminering och förföljelser med politiska och religiösa motiv. (FNB–Reuters–AFP)

Skatt på plastpåsar i Hongkong

■HONGKONG. Hongkong inför på tisdag en miljöskatt på plastpåsar för att minska nedskräpningen i staden.

Plastpåsar är ett stort miljöproblem i Hongkong där upp till 30 miljoner påsar, cirka fyra per invånare, slängs bort varje dag. Påsarna, som ligger och skräpar här och var i staden, skulle bilda ett skräpberg på tusen ton om de samlades på en plats.

Miljöskatten är fyra cent per påse. Den träder i kraft i över 2000 butiker, bland annat i alla snabbköp. Handelns tidigare försök att införa en frivillig avgift har misslyckats på grund av motstånd från kunderna. (FNB–DPA)

TV-programmet

tisdag 7 juli

7.00 Rapport [60755]
7.07 Regionalt [209903397]
7.28–10.30 Gomorron Sverige [350575533]
13.00 Rapport [95484]
13.05 Författarporträtt: Catharina Gripenberg (R) [7823939]
13.30 Med huvudduk och höga klackar (R) [7571]
14.00–14.25 Vulkanens hemlighet (R) [90378] Norskt naturprogram.
14.45 Lustgården [7861823]
FILM Svenskt drama från 1961. I rollerna: Sickan Carlsson, Gunnar Björnstrand.
16.15 The Bedford diaries [2827484]
17.00 Rapport [63262]
17.05 Gomorron Sverige
17.55 Pistvakt (R) [92755]
18.25 Sjukan (R) [73620]
18.55 Blomsterspråk (R) [2522610]
19.00 Rapport [88303]
19.10 Regionala nyheter [7916718]
19.15 Allt ljus på [6961620]
 Finlandssvensk intervjuiserie från 2008. Del 7 av 8. Johanna Grüssner. Thomas Lundin i möte med nordiska artister.
19.55 Cirkusliv [481007]
 Norsk realityserie från 2008. Del 4 av 8. Om livet i och omkring manegen på en turnerande cirkus.
20.25 Anslagstavlan [9497674]
20.30 Rapport [67804]
20.50 Regionala nyheter [6863587]
21.00 Allsång på Skansen [24755]
 Musikunderhållning. Del 3 av 7. Gäster: Caroline af Ugglas, John ME, Claes Eriksson, Anne-Lie Rydén, Lotta Ramel, Rolandz. Även 11/7 och 13/7.
22.00 Morden i Midsomer [951465] Brittisk kriminalserie från 2009.
23.35 Norsk attraktion [1878465]
 Norsk underhållningsserie från 2007.
0.05 Det nya landet (R) [7129663]
 Del 2 av 4. Ali och Massoud delar rum på en flyktingförläggning i Skåne.
1.05 1800-talet ut-och-in (R) [2794088] Historisk dokumentärserie.
1.45–7.00 SVT24 [80712040]

18.10 Fotbolls-kväll (R) [13736]
18.40 Nyhets-tecken [5574736]
18.50 Uutiset [5661216]
19.00 Gladiators gravplats (R) [88620] Brittisk historisk dokumentär från 2007.
19.50 Anslagstavlan [2509755]
19.55 Oddasat [2508026]
 Samiskspråkiga nyheter.
20.00 In treatment [17397]
 Amerikansk dramaserie från 2008. Del 42 av 43. Jake och Amy har beslutat sig för att skiljas, och pratar igenom konsekvenserna. Även 12/7.
20.25 Blomsterspråk (R) [2681303]
 Renfana. Vanliga svenska blommor i tro och vetande.
20.30 Out of practice (R) [96804]
 Amerikansk komediserie från 2005. Del 7 av 22.
20.55 Bruksanvisning (R) [4515668]
 Animerad film. En serie animationer av Richard Fenwick. Bruksanvisning för nödsituationer. Tittarna uppmanas att inte följa dessa hemma.
21.00 Carnivale [85571]
 Amerikansk dramaserie från 2005. Del 8 av 12. Efter konfrontationen med Belyakov har Ben slutligen förstått sitt öde och sin roll, men han har svårt att övertyga Samson om det.
21.55 Mitt i naturen möter [8472620]
 Reportage. Den prisbelönta naturfotografen Sture Traneving har tagit hundratusentals bilder på det djur han älskar som mest, tranan.
22.00 Aktuellt [79129]
22.25 Regionala nyheter [5202787]
22.30 Gunnel [7668]
 Novellfilm. Nyårsafton 1959: tre kvinnor och en man jobbar nattskiftet på telegrafstationen i Trångsele.
23.00 Sportnytt [70465]
23.15 Regionala nyheter [3875668]
23.25 Rapport [3914804]
23.30 Illdåd planeras [3375571]
FILM Amerikansk thriller från 1941. I rollerna: Cary Grant, Joan Fontaine.
1.10–2.30 Har någon sett Andy? (R) [5201040]

7.30 Just shoot me [890991]
8.00 Montel Williams show [3257397]
8.55–9.50 Make me a supermodel (R) [2581649]
10.40 Rachael Ray [8992397]
11.30 Våra bästa år [7504620]
12.25 Sjukhuset [4289858]
12.50 Sjukhuset [830674]
13.20 Date my ex: Jo and Slade [871736]
14.15 Oprah Winfrey show [524281]
15.10 Extreme home makeover [6541552]
16.05 The Tyra Banks show [6783378]
17.00 Make me a supermodel [886303]
18.00 Date my ex: Jo and Slade [784991]
19.00 Bones [810755]
 Amerikansk kriminalserie från 2005. Del 12 av 22. Brennan och Booth utreder ett fall där en kropp från en tonåring hittats i en gränd.
20.00 How I met your mother [829858]
 Amerikansk komediserie från 2005.
20.30 2 1/2 män [828129]
 Amerikansk komediserie från 2005.
21.00 Paris Hilton's my new BFF [458939]
 Amerikansk realityserie från 2008. Del 5 av 11. Paris tar med de kvarvarande tjejerna till Las Vegas för att festa, Paris Hilton style.
22.00 Flirting with forty [411668]
FILM Amerikansk dramakomedie från 2008. En fränksild mamma som närmar sig 40-årsdagen reser på semester. I rollerna: Heather Locklear, Robert Buckley, Vanessa Williams. Regi: Mikael Salomon.
0.00 Navy CIS [200868]
0.40 2 1/2 män (R) [9620507]
1.05 How I met your mother (R) [1012214]
1.35 Spin City [2067934]
2.20 Law and order [2662953]
2.50 Drew Carey [8978779]
3.15 Passionada [9715392]
FILM Amerikansk komedi från 2002. I rollerna: Jason Isaacs, Sofia Milos.
4.55 Family guy [2206205]
5.15–6.00 The inside [6253021]

6.50 Nyhetsmorgon [91437484]
10.55 Doctors [8139804]
11.50 Tillbaka till Airedensfield (R) [5422262]
12.55 Antikdeckarna (R) [9297378]
14.00–14.25 Trav: Dagens rätt [772262] Direkt.
15.45 Doktorn kan komma (R) [9696026]
16.45 Doktorn kan komma (R) [8478113]
17.45 American idol [8608533]
18.45 Sveriges värsta bilförare (R) [4293533]
 Underhållningsserie. Att packa bilen inför en resa till fjällen är inte lätt något deltagarna får erfara.
19.20 Keno [3727823]
19.25 Sveriges värsta bilförare, forts (R) [317113]
19.45 Väderkanalen [667755]
20.00 Nyheterna [164533]
20.10 Ekonominyheterna [6666804]
20.15 Lokala nyheter [6681113]
20.20 Vädret [6680484]
20.25 Lokalt väder [6687397]
20.30 Halv åtta hos mig (R) [746571]
 Svenskt matlagningsprogram från 2009. Del 2 av 40. Ardy Strüwer står för dagens bjudning och han bjuder till förrätt på en toast med krabbröra, musslor och havskräftor.
21.00 Älskarinnor [449281]
 Brittisk dramaserie från 2008. Del 2 av 6.
22.00 Ghost whisperer [445465]
 Amerikansk dramaserie från 2007. Del 1 av 18. Efter att Melinda stött på ett spöke som är ute efter att hämnas på henne avslöjar hon en hemlighet om Grandviews förflutna. Även 12/7.
23.00 Nyheterna [233262]
23.25 Sporten [1182842]
23.35 Vädret [1666303]
23.38 Lokalt väder [301666303]
23.40 Spårlöst (R) [1726991]
0.40 Harper's Island [1061359]
1.35 Mordkommissionen (R) [8111779]
2.45 Arkiv X [5807021]
3.30 Ally McBeal (R) [9315311]
4.15 Små i stora världen (R) [2225330]
4.35 Små i stora världen (R) [4385040]
5.00–6.50 Survivor (R) [9285243]

7.00–10.00 Frida hela veckan
 B-laget – lite bättre väder.
16.55 Genusmaskineriet
 Vad är egentligen manlighet?
17.25 TV-nytt
17.30 Gröna rum
 I dag genomgår en tynande radhusgård en ansiktslyftning.
18.00 Just så-historier
 Del 2 av 10. Hur valen fick sitt trånga svalg och Hur noshörningen fick sin veckade hud.
18.13 Våra djur
 Hund.
18.16 Minimyror i Kenya
 Några av djuren i Kenya är mycket svåra att hitta. Flodhästen är en sådan.
18.22 Ulla
 Del 3 av 26. Överraskningspresenten.
18.30 Dok: Säg inte till mamma var jag är Del 5 av 5. Gazaremsan.
19.21 Grönvik Herrgård
19.30 TV-nytt
19.45 Fyren: Norrskär
 Fyrlyktan på Norrskär tjärades av glädjeyra soldater efter ryska revolutionen.
20.00 Mandomsprovet
 Kanottävling hos Sepikerna.
20.52 Brev från Kina
 Interkulturell kärlek.
21.00 Drömmen om att kunna flyga
 Karina Hollekim har alltid drömt om att kunna flyga. En livsfarlig dröm när du lever ut drömmen som basehoppare på skidor.
21.30 Pinsamt
 Del 3 av 10. En huslig man. Dansk komediserie.
21.55 Norge runt
 Kitesurfing. Att surfa med drake kräver de rätta vindarna.
22.00 TV-nytt
22.10 Brandvägg
FILM Svensk kriminalfilm från 2006. En thriller där två till synes helt olika fall länkas samman och Kurt Wallander kastas in i en värld han inte behärskar, datorvärlden. Regi: Lisa Siwe.
23.35–0.00 Mötet
 Marcus Birro träffar sin stora idol, poeten Tomas Tranströmer.

ÅLANDSKANALEN

KI 18:30,
19:30, 21:30,
22:30, 23:30

Sommar
studio

Nyheter och sommar-tv med Åland24

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
 6.45–10.00 Gomorron. Med Eva Ericsson.
 6.55 Ålandsnytt. 7.00 Aktuellt. 7.30 Ålandsnytt. 8.00 Aktuellt. 8.30 Ålandsnytt. 9.00 Väderprognos direkt från SMHI. 9.30 Ålandsnytt. 10.00 Sommarprat. 11.30 Ålandsnytt. 11.40 Musik. 11.45 Låshörnan: Maja. 12.00 Aktuellt. 12.10 Musik. 12.15 Kulturen. 12.30–16.00 Mittpäden. Med Tony Wikström. 13.00 Ålandsnytt. 13.03 Radiouniversitetet. 14.00 Ålandsnytt. 14.03 Lyssnarnas telefonönskemusik. 15.00 Ålandsnytt. 16.00 Aktuellt. 16.15–17.45 Åland i dag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Petra Dahlberg. 16.15 Pic-nic. En aktuell person bjuder på pic-nic. Sänds i repris på söndag kl 12.00. 17.00 Ålandsnytt. Sänds även kl 19.00. 17.45 Kulturen. Repris. 18.00 Aktuellt. 18.03 Ålandsnytt. Sänds även kl 20.00. 18.06 Musik. 18.30 Gäst i Gomorron-studion. Repris från Gomorron. 18.40 Musik. 19.00 Ålandsnytt. Repris från kl 17.00. 19.10 Åland i dag. Repris från 16.15–17.00. 20.00 Ålandsnytt. 20.03 Åland i dag. 20.40 Låshörnan: Maja. 20.55 Musik. 21.00–22.30 Sommarprat.

Hon talar med spöken

Jennifer Love Hewitt är tillbaka som Melinda Gordon i en tredje säsong av

"Ghost whisperer" där hennes paranormala förmågor utsatt för nya provningar. I-det första avsnittet hjälper Melinda en vän att komma i kontakt med sin döde far samtidigt som hon gör överraskande upptäckter i sitt eget förflutna. **TV4 22.00**

Se det med egna ögon

www.24.ax

6.55 Ettans morgon-tv [35013945]
9.30 Vägen till Avonlea [3451303]
 Clive och Muriel avslöjar sina äktenskapsplaner.
10.20 Fula Finland [1234262]
10.50 Tre årtider : Fjällväxtlighet [6603858]
11.00 Tv-nyheter [63804]
11.05 YLE News [2444007]
11.10 Läkarna på landet [1241571]
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [27723]
13.00 Waterloo Road – skolliv (R) [94397]
13.53 Tre historier: De fula ankungarna [300908533]
14.15 Levengood från Finland [54378]
15.00 Tv-nyheter [47262]
15.05 Fader Dowlings mysterier [3010533]
15.50 Hundra ord: Nainen [7134378]
16.00 Sjukhuset i Holby City [48303]
17.00 Tv-nyheter [64945]
17.08 Läkarna på landet [300454397]
18.00 Tv-nyheter och väder [87281]
18.20 Dagens ansikte [2197620]

18.30 Familjen Serrano [2935378]
19.45 Guldvingen och rosenlistern [314945]
 Vingar i trädgården. Naturdokumentär om dagfjärilar i Finland.
20.00 En sann historia: Demenshemmet (R) [823]
20.30 Tv-nyheter och väder [40113]
20.55 Sportrutan [3509007]
21.00 Vem är Forrester? [4730842]
FILM Amerikanskt drama från 2000. Film om en basket-spelande och skrivande kille från slummen som blir lärling hos en prisbelönad, eremitisk författare. I rollerna: Sean Connery, Rob Brown. Regi: Gus Van Sant.
23.10 Tv-nyheter [8079378]
23.15 Deckartid: Mördarens miljö [913571]
23.55 Prisma: Presidentens vetenskapliga guide [345200]
0.45 Nyhetsfönster [71193040]
4.00–6.55 Nyhetsfönster [72418088]

6.00 Tellus-frågesport [4815939]
6.50–8.50 Lilla tvåan [1449755]
8.50 Gänget och jag [6030939]
9.15 Regionala nyheter [4773194]
10.35 Summern [8498620]
10.38 Farmen [309421736]
10.59 Summern [405114026]
11.07 Sommarförälskelse [207060939]
11.33 Summern [301495910]
11.35 Lilla huset på prärien [6700552]
12.25 Livets nödort [8795939]
12.35 Jubileumstango [469129]
12.45 Suominens små konstnärer FILM [3877552]
 Finskt drama från 1943.
14.20 Hovimäki (R) [9262281]
15.10 Lilla huset på prärien [5275939]
15.59 Summern [402754674]
16.01 Farmen [100080465]
16.23 Summern [303932113]
16.30 Sommarförälskelse [4736]
16.56 Summern [107667755]
17.00 Lille Sten [85303]
17.24 Lilla tvåan [400970991]
18.00 Emily [92484]
18.50 Tv-nyheter [5581026]
19.00 Regionala nyheter

[63552]
19.10 Sportrutan [7062281]
19.15 Tvåans sommarväder [7069194]
19.20 Supernanny [6051129]
20.00 Familjen Metsola (R) [28262]
20.50 Inrikesprofilen [9676668]
21.00 Aktuella Tvåan [77552]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [3663620]
22.05 Illu Juutilainen, en luftens riddare [506945]
22.40 Dimman [4043571]
FILM Amerikansk skräckfilm från 1980. I rollerna: Adrienne Barbeau, Jamie Lee Curtis.
0.05 Dolt ord [3510601]
1.00 Tellus-frågesport [9615137]
2.00 Frågespel [3048595]
3.00 Dolt ord [3042311]
4.00 Sudoku [3068359]
5.00–6.00 Frågespel [3062175]

6.00 MTV3 Chat [887552]
7.00 Semesterväder och MTV3.fi [1756533]
9.00 Känslor och dofter
9.45 Smaker [1979378]
 Toast med aggpanta och haloulumi.
9.55 Semesterpengar [1968262]
10.05 Gökboet [6260303]
 Traian möter en härlig slavisk kvinna. Luukas gör en bra affär och blir VD.
10.55 Vad ska vi äta idag? [9143823]
11.00 Köpkanalen [798674]
12.00 Astro-tv [547397]
12.30 Sommarcafeet [655281]
14.00 Djurdoktorn [616026]
15.00 Vad ska vi äta idag? [419281]
15.05 Salatut elämät [5183571]
 Bruden Jenni klär sig i vita lögner.
15.30 Salatut elämät [861620]
 Ossi gör sin vän en björntjänst.
15.55 Salatut elämät [6274129]
 Annikas horoskop är inte strunt.
16.25 Semesterpengar [772991]
16.50 Läkarna [9052736]
17.40 EastEnders [720804]

18.15 EastEnders [740668]
18.50 Vad ska vi äta idag? [5831804]
19.00 Sjuans nyheter [994216]
19.10 Kauppalehtis ekonominyheter [437397]
19.20 Resultatrutan [2302736]
19.25 Dagens väder [2490945]
19.30 Härliga trädgårdar [532084]
20.00 Familjeband [180026]
21.00 Vetsligen skyldig [715736]
22.00 Tians nyheter [266465]
22.15 Dagens väder [1141200]
22.20 Resultatrutan [9535281]
22.30 C.S.I. Miami [809129]
23.30 C.S.I. Miami [725113]
 En blodig stad. En rättgång mot ett latinogång slutar i ett blodbad.
0.30 L-ordet [4263066]
 I brand. Bette utsätts för en lockelse, Dana är nära att falla samman mitt under en match och Kit funderar över åldrandet i en främmande famn.
1.25 Semesterpengar [4414137]
2.25–6.00 MTV3 Chat [85208953]

Bra med bio på Alandica, men höj ljudet!

MESSARE

debatt

Dålig info om Föglötunneln

■ I ”dagens debatt” i Nya Åland välkomnar trafikminister **Runar Karlsson** en debatt angående Föglötunneln. Som berörd markägare måste jag komma med några funderingar.

Efter telefonkontakt med RK och efter att ha läst hans önskan i gårdagens Nyan att komma med fakta och åsikter är mitt första problem att veta vad som är fakta och vad som är hans åsikter.

Han skriver att grunden till projektet är tunnel under Ledfjärden, Flaka – Bråttö. Tunnelmynningen är enligt miljökonsekvensbedömningen på Bodkaröjen i Wessingsboda.

Det är för mig otroligt att ingen information har kommit direkt till de markägare som berörs av tunnelmynningen, samt av den mycket omfattande lagring och hantering av sprängmassor som kommer att förstöra området för det som är viktigt för oss markägare i from av rekreation, jakt och skogsbruk.

Sedan hotade RK med expropriation i Tidningen Åland. Enligt min uppfattning skall det användas när allmänna intressen riskeras.

Myndighet. ”Efter misslyckade försök att få informationen angående kärnborrningen från trafikavdelningen fick jag information att anhållan inlämnats till Ålands miljö- och hälsovårdsmyndighet där den är offentlig och kunde erhållas. Bilagorna till ansökan var uppgjorda på engelska och hela ansökan gav ett intryck att den utförts snabbt och den var ej heller komplett.” skriver insändarskribenten.

Något sådant finns det inget som tyder på ännu, som jag har fått del av.

Provbörningarna som man hänvisar till att man kan utföra enligt väglagen tror jag inte stämmer. Lagen reglerar inte aktiviteter i och i närheten av brunnar och saltsjön. Ingen kartläggning av brunnar har heller utförts i området.

För att kunna hålla debatten på en saklig nivå borde tillgängligheten av informationen göras öppen. Som

det nu är måste man veta vad man skall leta efter.

Efter misslyckade försök att få informationen angående kärnborrningen från trafikavdelningen fick jag information att anhållan inlämnats till Ålands miljö- och hälsovårdsmyndighet där den är offentlig och kunde erhållas. Bilagorna till ansökan var uppgjorda på engelska och hela ansökan gav ett intryck att den utförts snabbt och den var ej heller komplett.

Sven-Anders Eriksson

Valfriheten försämrar jämställdheten

■ **FS Anthonio Salminen** säger sig ha utökat valfriheten inom barnomsorgen i Mariehamn då man utökat möjligheten till hemvårdsstöd med ytterligare ett år. I sin insändare riktar sig Salminen speciellt till stadens pappor om denna möjlighet. FS väljer som ett borgerligt parti som vanligt valfriheten för de få ekonomiskt starka framför verklig jämställdhet för de många.

Varje ekonomiskt sinnad människa förstår ju att då kvinnorna tjänar 80 cent av mannens 1 euro så kommer ofrånkomligen denna utökade möjlighet att användas av flertalet kvinnor och inte av de pappor som Salminen vädjar till i sin insändare. Denna av FS så omtalade utökade valfrihetsmöjlighet

är ut jämställdhetssynpunkt bara en potemkinkuliss och bidrar till att kvinnorna i sitt yrkesverksamma förvärvsliv och som mödrar ekonomiskt ytterligare halkar efter männen.

Varför kunde inte FS i sammanhanget kopplat detta till någon jämställdhetsbonus för ett mer jämställt uttag av vårdledighet? Ensamstående föräldrar har ingen reell ekonomisk möjlighet att utnyttja ett fjärde hemvårdsstödår.

När det gäller förslaget till ny barnomsorgslag på Åland som nu är ute på remiss så förslår den borgerliga regeringen att föräldrar som är hemma på vårdledighet med hemvårdsstöd skall förlora den subjektiva rätt-

ten till en heldagvårdplats för de övriga små barnen inom familjen.

Detta kommer naturligtvis att påverka kvinnans ställning ytterligare inom familjen. All tillgänglig statistik inom Norden där vårdnadsbidrag eller hemvårdsstöd har genomförts visar på, i synnerhet i Norge och Finland, att av 9 föräldrar av 10 är det kvinnorna som stannar hemma på vårdledighet.

FS familjepolitiska triumf i Mariehamn representerar bara en traditionell fördelning av arbete i förvärvsarbete och hushållsarbete mellan könen.

Henrik Lagerberg (s)

Det är dyrt att vara miljövänlig

■ **Förr var** sophämtningen gratis för att folk skulle sluta slänga i sjön eller i skogen. Det är bra att det kostar för man drar sig för att köpa ny

soffa, när det kostar att bli av med den gamla, om den inte är i sånt skick att Möbelreturen tar den.

Men nu är det för dyrt. Sät-

ter målpenseln i brännbart. Har inte råd att föra den till problemavfall.

En av många nyfattiga och snart billös

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Man kan ju dricka hembränt! Det som finns på Alko är alltså bortbränt? **050.**

■ Soltuna har Ålands godaste mat. Snabb och trevlig personal. **Mvh.4 proppmätta magar.**

■ Tack, Gunda för ditt inspirerade och tankeväckande sommarprat. **Franziskus.**

■ Nu får de banne mig vara nog! Så många gånger man hamnat bakom en traktor som håller upp hela trafiken och vägrar ta in på busshållplatser för att släppa förbi bilarna bakom. När ska långsamma fordon börja ta hänsyn och sluta tro att de äger vägen?! Skärpning! Se i backspegeln bondlurkar. **040.**

■ Hej. Jag har en fråga. Vad är det med alla dagens ungdomar som ska skaffa barn så otroligt tidigt? Långt innan dom ens är mogna att ta hand om sig själva. Att skaffa ett barn är inte direkt som att skaffa en kattunge. Ett barn har du resten av livet. Men de ska skaffas barn och när barnet är fött tar de bara några månader innan föräldrarna tröttnat på varandra. Och lämnar varandra. Lev livet först och skaffa barn när ni är mogna för det i stället för att göra de nu. Och sen lämna det till höger och vänster när ni vill ränna på stan eller supa. Ska du skaffa barn ska du ha en stabil, lugn grund. Jag säger inte att alla som skaffar barn tidigt blir likadana. Men dom flesta i 17-23 års ålder är inte redo och mogna att uppföstra ett barn. **H. En som vet att de är för tidigt att skaffa barn i så tidig ålder.**

■ Varför springer det så ofta två schäferhundar ensamma längs Kvarnbövägen i Haraldsby? Ena schäfern är svart och andra är ”vanligt” färgad. Rastar dom sej själva eller? Det är i så fall en jättedålig idé! Någon ägare syns i alla fall aldrig till! Om man ska ha hand om två stora hundar måste man kunna ta ansvar för dom också! Risker är nu stor att hundarna blir påkörda som dom vimsar omkring i trafiken! Så snälla ägare se bättre efter dina djur innan

Dagens MMS-bild

Albinomördarsnigel i Tranvik.

det är för sent! Det har varit nära ögat flera gånger redan, senast förra veckans måndag sprang dom herrelösa hundarna på vägen framför min bil! **Saltviksbilisten.**

■ Spar krutet till nästa cirkusföreställning. Där kan det göra nytta... **0457.**

■ Ni får ursäktat mig men maten på Torget och Game street får bara en svag 2 på en skala 1-5, i övrigt helt klart 4. Otroligt med så klen mat när så etablerade krögare är med i bilden....**Franzis.**

■ ”Tidningsexpert”, håller med! Mycket bra öspelsbevakning, även kritisk, av Nyan och Ålands Radio. Vilka var sponsorer? ÅT och Steel. Kanske dessa skulle jobba lite med innehåll och inte bara med marknadsföring? Vi läsare/lyssnare märker skillnaden! **Nöjd Nyanprenumerant.**

■ Kan ni ge närmare uppgifter om deltagande öar i öspelen? Folkmängd, landtillhörighet och annat intressant. **Vetgirig.**

■ Varför ska Marieparks grannar tvingas bort på grund av Rockoff? Hoppas hela festivalen läggs ner! Ungarna har nog att göra ändå! Kanske dags att börja sommarjobba? **040.**

■ Jag läser att en person tippat jord på en annan persons sprängsten... Jag antar att det var ett misstag? Men det måste anmälas. Alltså kan man inte prata med varandra nu för tiden? Vart är världen på väg? Man blir ju rädd. Jag menar allvar. **0457.**

■ Vad är det för personer som skriver så sjuka saker om Nina Fellman? Är det en ungarl från västra Saltvik som inte får päronstakan att stå i värman? Eller är det en bitter... från norrfinström med 2 maskätta äppelkatt som låter sin besvikelse gå ut över smartare folk? Fy på er och skäms. Tänk på att hon har familj. Jag ska kom och ta er i örona jag, eller någon annan stans. Nina har faktiskt rätt att anmäla er. **Käringen.**

■ Beklagat att jag körde på en katt måndag morgon vid Bomarsunds gård. Hann tyvärr inte väja, den behövde inte lida . Jag är mycket ledsen. **040.**

■ Till dig som hakar upp dig på allt i Lumparland.Om du har så mycket emot allt så flytta! Sådan pr som du sprider höjer snart även ditt skatteöre. För vem vill flytta till en kommun där allt bara är skit? Lumparland skiljer sig inte från andra kommuner. Men du skulle nog hitta fel var du än skulle bo tror jag. **Lumparland äger.**

■ Undrar inte varför ungdomar

börjar ”knarka” när det inte finns något att göra på ön. Sen när det väl finns en vecka som är verkligen bra och viktig för ungdomarna då ska några sura och trötta, inåtvända gamla människor max 5 hus runt Rockoff sabba allt. Flytta ut till skärgården om det är så jä....t... ska färjorna också sluta gå i hamnen? Förlåt ni har väl en massa aktier i de bolagen. Alla jag känner stöttar Rockoff. **040.**

■ Oj vad det är skönt att Steel fm sänder på svenska igen så att man slipper höra Julanda snacka engelska. **0457.**

■ Tusen tack Mjuk & Len, Kristina med personal för den läckra Vipkvällen i fredags! Bubblor, snittar, godsaker.. Mums ;) **Mrs Loved-it.**

■ Konstigt att det finns så många ministrar på Åland, men inget ministerium ... **Löjets skimmer.**

■ Till signatur Sinned. Rockoff stör visst även om det är på Torget. Det finns folk som bor där också. Men vi vill ändå ha Rockoff oberoende var det placeras. **0400.**

■ Bra med bio på Alandica, men höj ljudet! Vill gärna höra bra på Harry Potter premiären. Och ni som vill ha Rockoff på Torget för att inte störa Marieparks grannar: Jag vet att ni bara vill ha nära till krogen era egoister! Förresten bor det folk där med. **040.**

■ Jag kan inte förstå varför vissa föräldrar skriker så otroligt med sina barn. Vad jag vet så lyssnar barn bättre om man sänker röstläget några decibel. **Mamma.**

■ En guldmedalj vill vi ge till alla som hjälpt till på Bollhalla under Öspelsveckan. Ni som hjälpte till timme efter timme för att få allt att gå runt. Ha en bra sommar. Kramar gymnasterna.

■ Jag har tappat armband med olika stenar och guld med motiv. Hittelön **0405818722.**

NYANS ROS

...och tack till mina föäldrar **Jan-Ola** och **Gunweig Karlsson**, ni kom till vårt bröllopp och pappa höll tal. Älskar er. Mvh **Marie** och **Kalevi Sarviaho.**

...och tack för uppvaktningen på mitt bröllopp, jag älskar er. **Marie Sarviaho.**

...till de **företag** och **privatpersoner** som på ett eller annat sätt sponsrat/assisterat Hammarlands IK vid Öspels-fotbollen på Hammarvallen; **Hugo Andersson Kb, Dinera, Tobbes Fisk, TT Färghuset Ab, Mariehamns Kontorsmaskiner Ab, Söderlunds Växthus, Hammarlands Marthaförening** och **Jan-Roland Berne.** **HIK** rosar.

...och ett stort tack till alla er **funktionärer, ordnings-, parkeringsvakter** och **bolikallar** som bidrog till att Öspelen på Hammarvallen blev så bra! Hälsningar från **HIK** r.f.

HÄLGE

ZITS

” Skarvstammen borde snabbt reduceras, och vidare spridning hejdas.

BJÖRN MÅNSSON VILL PÅ LEDARPLATS I HBL TILLÅTA SKARV-JAKT ELLER ACCEPTERA ATT FOLK TAR TILL CIVIL OLYDNAD.

Inpass

Jan Kronholm

Al(g)ternativ syn

Så är de här igen, rubrikerna om hotande algbloomingar. De hör sommarren till, liksom rubrikerna om ”fästing-plågan”. Jag vet inte om man riktigt vågar notera något positivt om algerna, men allt är kanske inte så jämnt blågrönt och hotfullt som man kunde tro.

Att jag kom att tänka på algerna kommer sig av en pytteliten notis i Hbl här om dagen. ”Blågröna alger kan bli medicin”, var rubriken och i texten kunde man läsa att forskare i både Finland och USA är entusiastiska över att man hittat ämnen i de cyanobakterier som de blågröna algerna egentligen består av som kan utvecklas till läkemedel. Det talas om medicin mot leukemi och leversjukdomar.

När jag läste notisen erinrade jag mig att jag för ett par somrar sedan rev ut en intressant helsidesartikel ur Dagens Nyheter. Efter en stunds grävande i mina högar fann jag artikeln. ”Östersjöns algblooming tryggar vår överlevnad” är rubriken och författare är **Birgitta Bergman**, professor i växtfysiologi vid botaniska institutionen vid Stockholms universitet.

Vad är nu detta! Skulle algbloomingarna – sommarens gissel – trygga vår existens!?

Ja, något åt det hållet menar i varje fall professorn.

Cyanobakterierna är en av de äldsta organismgrupperna på jorden, får vi veta. De uppkom för omkring tre miljarder år sedan och har enligt Birgitta Bergman ”varit ytterst fundamentala för skapandet av den biosfär vi nu lever i”. Cyanobakterierna introducerade fotosyntesen, den process där ljusenergi blir kemisk energi och ger det syre som finns i vår atmosfär. Hon skriver vidare att cyanobakterierna gett upphov till alla gröna växter: ”i själva verket är det gröna vi ser på ängar, i skogsträden och i våra trädgårdar egentligen cyanobakterier...”

Alg- (eller rättare) cynobakterieblomningarna i Östersjön är heller inget nytt. Enligt Birgitta Bergman, har blomningarna funnits lika länge som själva sjön. Att det blivit en sådan hets kring blomningarna på senare tid tror hon beror på att så många i dag bor vid kusterna och vistas i skärgården för rekreation och fiske. Hon noterar att blomningarna även förekommer i delar världshaven som är nästan opåverkade av mänskliga aktiviteter.

I själva verket är cyanobakterierna oundgängliga för vår överlevnad, menar hon De skapar havens näringsbas och står för ett gigantiskt näringstillflöde utan vilket vi inte skulle kunna försörja världens befolkning. ”Cyanobakterierna är oundgängliga för vår överlevnad”, skriver professorn.

Vad skall man dra för slutsats av detta? Ja, kanske den att det finns tusen skäl att sluta förorena Östersjön och andra hav, men att de blommande cyanobakterierna – ”de blågröna algerna” – kanske inte är våra främsta fiender även om en del producerar gifter och helst inte bör intas i form av kallsupar när vi svalkar oss i böljorna.

Specialmedarbetare. Johan Ehn (FS), Britt Lundberg (C) och Mats Perämaa (Lib) representerar partierna som valt Wille Valve (FS) till Carl Haglunds specialmedarbetare i Bryssel. Foto: NINA SMEDS

Specialmedarbetaren närmast en diplomat

Så är Carl Haglunds åländska specialmedarbetare utsedd.

I Bryssel väntar ett jobb med många utmaningar. Men någon självständig aktör i Bryssel får Åland inte. Wille Valve spelar i Team Haglund.

Vilka andra personer som varit aktuella för det ganska prestigefyllda uppdraget som specialmedarbetare i Bryssel är inte känt. Headhuntingen har gjorts av Frisinnad samverkan, liberalerna och Centern och troligen letts av den åländska kandidaten i EU-valet **Britt Lundberg** (C).

Personligen hade jag tippat att valet skulle falla på **Mats Löfström**, dels på grund av dennes bakgrund inom centern, dels på grund av hans goda kontakter till Helsingfors och SFP. Nu blev det i stället FS:aren **Wille Valve** som med sin magisterexamen i folkrätt från Åbo Akademi nog har en lämplig utbildning för uppdraget.

Carl Haglund har förutom att ge en ålänning en specialmedarbetarpost lovat att engagera sig i frågor som är viktiga för Åland. Här kan Valve säkert vara den som gör grovjobbet för att hålla Haglund alert och uppdaterad. Någon anledning att svika sitt löfte till Åland har Haglund inte förutom i sådana situationer där Ålands och Svenskfinlands (ofta SFP:s) intressen går i motsatt riktning. En sådan fråga är spellagstiftningen där SFP-basen **Stefan Wallin** inte varit särdeles reformistiskt sinnad.

I liknande situationer gäller det naturligtvis för Valve att internt hävda Ålands intressen,

men det är också ett faktum att förhållandet mellan en EU-parlamentariker och hans specialmedarbetare inte tillåter en öppen konflikt. I parlamentet är det sist och slutligen alltid Haglund som trycker på röstningsknappen och Wille Valve som spelar i Team Haglund. Vi skall inte ha några illusioner på den punkten.

Den åländska specialmedarbetaren bör vara en diplomat. Inte bara i förhållande till parlamentarikern utan i förhållande till hela uppdraget. En viktig del i arbetet kommer att vara kontaktskapande i Bryssel – med byråkrater, partigrupper, andra EU-parlamentariker samt deras assistenter och specialmedarbetare.

Minst lika viktigt är det att Valve aktivt skaffar tentakler i Helsingfors, eftersom Ålands EU-politik till mycket stor del går via den finska huvudstaden. Det ligger på många sätt inte i den åländska självstyrelsens anda, men det är ett faktum. Fler goda kontakter till finländska ministerier – och också till SFP – är värdefulla.

Naturligtvis är Sverige och de svenskspråkiga parlamentarikerna också potentiella allierade.

Slutligen gäller det naturligtvis för Valve att hålla kontakten till Åland – och i synnerhet för Åland att hålla kontakten till Valve. Vi skall hoppas att kommunikationen mellan

landskapsregeringen och specialmedarbetaren förblir tydlig, konkret och öppen.

Det handlar till stor del om vad regeringen vill ha ut av specialmedarbetaren och hur aktivt man jobbar för att sätta sin prägel uppdraget. Helt klart är att en specialmedarbetare i Haglunds stab på inget sätt kan jämföras med en egen parlamentsplats. I nuläget var detta ändå det bästa Åland kunde åstadkomma, även om landskapet i EU-parlamentet till stor del blir beroende av Haglunds välvilja.

Så är det förstås ofta i politik; att kohandel, goda relationer och diplomati är en väg framåt när andra dörrar är stängda. Ett viktigt resultat av EU-valet, förutom specialmedarbetarposten, är något så abstrakt som den tacksamhetsskuld som SFP rimligtvis borde känna gentemot Åland en tid framöver.

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2008: 7.349 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonssavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Politisk redaktör: Annika Kullman
tfn (018) 528 455
annika.kullman@nyan.ax
Familjeredaktör:
Patrik Dahlblom/Nina Smeds
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tfn (018) 528 462
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print AB, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.2.2009
Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 97 €
kvartal 49 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER				
Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser	
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14	
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14	
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14	
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14	
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14	
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12	
Target: onsdagar kl 12.00.				
Tel. 0600-9-1219. 5,05 € + lsa				
Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.				

M:HAMN 02.55 L 13.45	→	ÅBO 07.00/08.15 → 19.15/20.15	→	M:HAMN 13.35 00.40 L
M:HAMN 23.55	→	H:FORS 09.55/17.00	→	M:HAMN 04.15

Transport till/från Mariehamn-Långnäs skall förbeställas
Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck, bilj. försäljn. ej kan garanteras

M:HAMN 04.25 13.45 00.45 L	→	STOCKHOLM 09.30 /17.00 → 18.15 /19.30 → 06.10 /07.10	→	M:HAMN 23.45 → 02.50 L → 13.35
-------------------------------------	---	---	---	---

L = Långnäs

www.tallinksilja.fi
SILJA LINE

Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00-21.00
(1,64€/besvarat samtal+alltid lns/msa)

TALLINK	Check-in senast 30 min. före avgång
Sthlm - Mariehamn - Tallinn	
17.45 - 00.50	→ 01.00 - 10.00
10.00 - 05.00	← 04.50 - 18.00

Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi
tel 16 711 el. 06001 74552
(1,64 €/besvarat samtal + alltid lns/msa)

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 30.8.2009

M:hamn	Kapellskär	Stockholm	Fartyg
07.30 ▶	08.30	ca 10.00	Rosella
12.45 ▶	14.00	ca 15.30	Rosella
18.30 ▶	19.30	ca 21.00	Rosella
12.00	09.00	07.10	Rosella
18.00	15.00	13.10	Rosella
23.00	20.00	18.10	Rosella

Buss Stö-Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap-Stö (färdtid ca 1 h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Kontakta vår resebutik för bussanslutning till Uppsala.

Åland-Stockholm dagligen				Åland-Finland dagligen			
ÅLAND		STOCKHOLM		ÅLAND		ÅBO/H:FORS	
01.10 L ▶		06.30		03.30 L ▶		07.35	Åbo
04.35 M ▶		09.40		14.25 M ▶		19.50	Åbo
09.55 M ▶		15.30		23.45 M ▶		10.00	Hel
14.25 M ▶		18.55		14.10 M ▶		08.45 Åbo	
14.10 M ▶		07.45		01.00 L ▶		21.00 Åbo	
23.35 M ▶		16.45		04.25 M ▶		17.30 Hel	
07.45 M ▶		18.00					
03.20 L ▶		20.10					

M= Mariehamn L = Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ordinarie avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min före ord avgång.

VIKING LINE Storgatan 2, tel 260 11, boken 262 11
www.vikingline.ax

TISDAG 7 JULI 2009

dagens turist

vädret

dagens rätt

”Jag ska på allmogebåtsträff”

Dagens turist är på genomresa. **Jan Kurtén** från Jakobstad är på väg till Danmark, men passerar på att hälsa på bekanta på Åland på vägen. Han avnjuter en kopp kaffe på Mariehamns gågata där det ännu vimlar av olika nationaliteter under öspelens sista kväll.

Vad ska du göra i Danmark?

–Jag ska på allmogebåtsträff. ”Vinden drar” är i Danmark i år.

Vinden drar arrangeras varje år och alternerar mellan de nordiska länderna.

–Det har varit på Åland också.

Jan har en egen båt i Jakobstad. Det är en skötbåt av Bosundsmodell.

Var ligger Bosund?

–Det är i Österbotten.

Men nu väljer han att resa landvägen när avståndet är så stort. Annars skulle han ha seglat sin båt till träffen.

Jan jobbar till vardags på passagerarfärjan m/s Isabella

Till Danmark. Jakobstadsbon Jan Kurtén tar vägen via Åland på sin färd till ”Vinden drar” som hålls i Danmark i år.

som motorman. Man kan gissa att han har många bekanta på Åland genom jobbet.

Kommer du ofta till Åland?

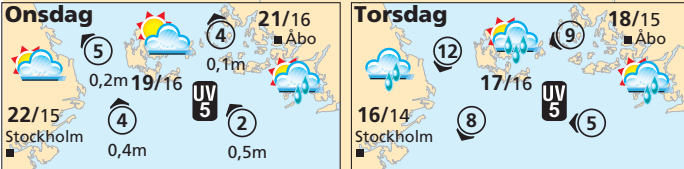
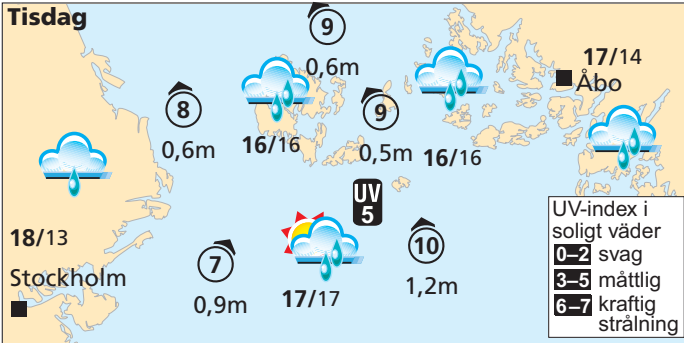
–Det blir nog en gång i året av olika anledningar.

Jakobstad erbjuder mycket för turister enligt Jan.

–Det beror lite på vad man

är intresserad av. Vi har många museer. Speciellt det arktiska museet Nanoq är intressant. Annars har vi en hel inom sjöfarten att titta på, både museer och fartyg i användning.

Text och foto:
NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

I går kl 15	temp.	moln.	max.	datum	min.	datum
Jomala	16	☁	+27,2	29.6.	+3,7	6.7.
Åbo	16	☀	+28,0	2.7.	+1,8	6.7.
Helsingfors	16	☀	+28,5	2.7.	+7,7	6.7.
Stockholm	17					

För ett år sedan

Jomala	14
Åbo	16
Helsingfors	17

Utomlands i går

Köpenhamn	25	Madrid	29
Oslo	14	Rom	29
Bryssel	20	Aten	31
Moskva	13	Las Palmas	26
London	19	Phuket	31
Paris	23	Peking	28

METEOROLOGISKA INSTITUTET
Värdertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +Isa

TIPSA 0457 313 4444

MESSA 0457 323 4444

RING 018 23444

KARL-ERS JORDGUBBAR
Färdigt plockade åländska jordgubbar i 10 liters hink
BESTÄLL PER TEL
Tel 0457 524 4242

Semester stängt
13.7-26.7
SEDINS TV SERVICE

VÄRME, VATTEN & ENTREPRENAD-BORRNING
TBL
Brunnsborrning Ab
Vesterkalmare, Åland
Tony Lundberg
tfn. +358 40 7482063
e-post: tblbrunnsborrning@aland.net

ARBETSKLÄDER
AKTUELLT JUST NU!
Arbetssandaler Dam, svart, Stl. 36-42
69,40€
Herrskjorta Svart, kortärm
14,30€
Trädgårdsbyxa
62,90€
Herrjeans Denim, svart
59,70€
Hängselbyxa med lösa hölsterfickor, grå/svart
59,00€
Shorts herr S-XL
19,90€
SNICKARBYKAN
Ålandsvägen 35
Öppet vard. 9.15-17.00, lör 10.00-13.00

TEBOIL
Helt otroligt GAS-ERBJUDANDE
Byt ut din gamla 11 kg stålflaska till en 10 kg kompositflaska.
Betala endast för innehållet
32,70
BilMacken
Strandgatan 1, Tel: 12 620
vard. 07.30-21.00, lörd-sönd 09.00-18.00
Kampanjen gäller t.o.m. 19 juli 2009

STOPPA KNARKET VID GRÄNSEN
RING IN TIPS
0800 14600
Samtalet är gratis
Du får gärna ringa anonymt

J Städ & Allservice Ab
BUTIK I ÄMNÄS GAMLA HEMBAGERI
www.jstad.aland.fi
Niklas, tel 0400 529 551, Jocke, tel 040 964 9097

DATA GROUP
brother
HL-2035 **89€**
Liten och effektiv monoskrivare med rejält pappersmagasin.
PT 1005 F Märkesmaskin **19,90€**
MKAB.COM
Skarpansväg 26, tel 13 536, fax 16 566
Öppet: vardagar 8.30-17.00
lördagar 10-14
datorer • nätverk • skrivare • kopiatorer • service • kassasystem • kontorsmöbler • kontorsmaterial

BÄRGARN AB **”Ring så drar vi”** **21400**